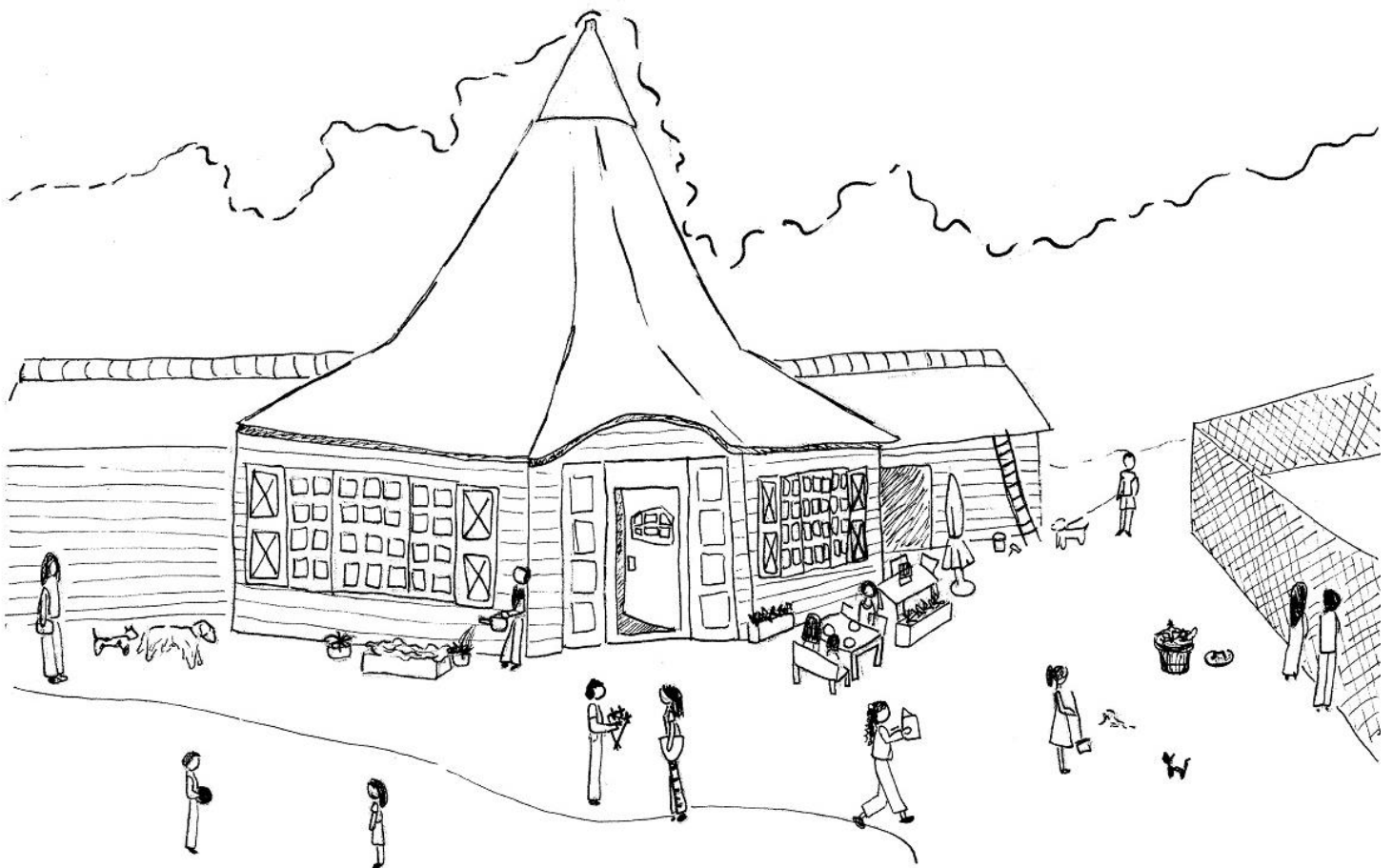

de
RAADSHEER

Een uitgave van de Vereniging Raadsherenbuurt Leiden
46e jaargang, nummer 1, April 2024

Bedrijvigheid

In deze Raadsheer: bedrijvige beestjes en buurtbewoners, sport en spel, grote schoonmaak, buurtbomen, bekende buurtgenoten en wie wordt onze nieuwe culinaire Raadsheer/vrouw?

En ook familieberichten, werkgroep externe contacten, activiteiten met Oekraïense burens, Caspar Fagel, de culturele agenda, raadsels, de vensterbank, het zoekplaatje en de mini-buurtgids

DE INHOUD

Buurtnieuws

Van de redactie	3
Van het bestuur	4
RHB helpt Oekraïne	5
Nieuws uit de Leidse Hout	6
Werkgroep externe contacten	6
Quatrocross en Nieuwjaarsloop	8
Nieuwjaarsborrel / bomen in de RHB	9
100 jaar Warmonderweg	10
Dossier Rozenpleintje / energie	11
De herten blijven! / tuinvogeltelling	12
Twee keer Raadselheer	13

Thema Bedrijvigheid

Bedrijvigheid Rijnsburgerweg 51-193	15
Bedrijvigheid in cijfers	16
In het zweet uws aanschijs	16
Sport en spel in de buurt	17
Bezige beestjes / schoonmaak	18

Praktijk aan huis	19
Culinaire Raadsheer/vrouw gezocht!	19
Bed & Breakfast	20
Gedicht De Spin	20

Buurtgenoten

Familieberichten	22
Videodocumentaire 100 jaar RHB	23
Herta Mohr vernoemd	24
Wat staat er op uw vensterbank?	25
Schets van onze Raadsheren	27

Uitsmijter

Burgerraadpleging Oude Lijn	28
Open Tuinendag Vogelwijk	28
Van de Straat	30
Culturele agenda	31
Oplossing raadsel en zoekplaatje	31
ABC-pagina	33

TOEKOMSTIGE BUURTACTIVITEITEN

Algemene Ledenvergadering

Bij tennisclub de Leidse Hout, vanaf 19.45 uur

Woensdag 10 april

Koningsdag Vrijmarkt met buurtborrel

Rozenpleintje, van 16.00 tot 18.00 uur

Zaterdag 27 april

Dit jaar is er GEEN Werfpop!

De digitale Raadsheer

De digitale versie, in kleur, vindt u op www.raadsherenbuurt.com
Ook de oude Raadsheren kunt u hier nog eens nalezen

Van de REDACTIE

'Tuut-tuut-tuut-tuut!' Eveline Kamstra

Met het thema bedrijvigheid kun je alle kanten op, al helemaal bij aanvang van de lente. De stoep schrobben en het borstelen en kloppen der kleden behoren tot de verleden tijd. Ook ketels water koken (of halen bij de waterstoker), waarna spoelen, mangelen en rekken volgden: tegenwoordig kan een kind de was doen, gewoon een kwestie van het juiste wasprogramma kiezen. De ouderwetse, grote schoonmaak gaat tegenwoordig tussen de bedrijven door. Dan de tuin maar in, vogels tellen of insecten waarnemen.

Je kunt ook gaan wandelen, langs de hertenkamp (ze blijven!) of langslopen bij de vele sportverenigingen in de buurt, zoals de atletiekvereniging, de tennisclub, de (nog jonge) Jeu de Boules vereniging, de boogschietvereniging, de voetbalclubs en vergeet vooral niet de soft- en honkbalvereniging. Er is zelfs een Leidse Luchtvaartclub! Dichter bij huis stikt het van de collectieve bedrijvigheid. De vereniging Raadsherenbuurt zet zich in voor alle buurtbewoners (word lid, je steunt daarmee de buurtactiviteiten! Zie: <https://raadsherenbuurt.com/>). De werkgroep RHB helpt Oekraïne draait alweer ruim twee jaar – het liefst zou zij zichzelf opheffen, maar haar activiteiten geven veel verlichting aan de Oekraïense vluchtelingen. De werkgroep Externe Contacten is nu formeel van start gegaan en volgt de veranderingen in de (wijdere) omgeving scherp op de voet. De werkgroep Energietransitie is ten dienste van eenieder die advies wil ontvangen over duurzame energie. En de Vrienden van de Leidse Hout en het Openluchttheater Leidse Hout hebben elk weer een mooi jaarprogramma opgesteld.

De eerste, 'formele' buurtbedrijvigheid was de jaarlijkse nieuwjaarsborrel, verzorgd door het bestuur voor alle wijkgenoten. Er konden dit jaar niet meer dan 11 deelnemers deelnemen aan Kahoot – een futiliteit, het was een zeer genoeglijk samenzijn. Veel minder bekend is dat op datzelfde tijdstip nog een feestelijke borrel plaatsvond, ter viering van 100 jaar Raadsherenbuurt. Terwijl de rest van de bewoners zich warmloopt voor de grootse viering van '100-jaar Raadsherenbuurt' in 2025, is die mijlpaal door enkelen op de Warmonderweg reeds behaald! Hun 'platte daken-huizen' worden sinds 1924 bewoond. De huizen aan de Rijnsburgerweg zijn nóg ouder. De geschiedenis leert ons dat aan die weg al ruim 100 jaar bedrijvige, befaamde en beroemde bewoners woonden.

De redactie is Lieke van Boven zeer dankbaar voor haar waardevolle bijdragen over de Leidse Hout, die zij vanaf de zomer 2020 schreef voor De Raadsheer. Ze draagt dat stokje nu over.

Tot slot wenst de redactie iedereen een vruchtbare lente toe: 'tuut-tuut-tuut-tuut!', zou Truus de Mier verzuchten.

Het thema voor het volgende nummer is: 'buurt-talen'. Denk daarbij aan de vele anderstaligen in de buurt, maar ook aan spraakverwarring, gebarentaal, kenmerkende RHB-taal ('Het Rozenpleintje'), de taal der liefde of de taal van de schone kunsten. De deadline is 16 juni 2024.

Zoekplaatje Kiki Breet

Kent u de geschiedenis van dit hoekpand ?

De oplossing vindt u achterin deze Raadsheer.

Van het BESTUUR

Bedrijvigheid en Lustrum 2025! Robbert de Waal

Waarde buurtgenoten,

Bij de term bedrijvigheid kun je denken aan een levendige en actieve situatie waarin bedrijven, mensen en activiteiten betrokken zijn bij allerlei economische en/of sociale activiteiten. Bedrijvigheid impliceert voor mij persoonlijk in ieder geval een staat van beweging, groei en dynamiek. Bedrijvigheid gaat om het tonen van lef, om creativiteit en de wil om iets te realiseren waar je trots op kunt zijn!

Lustrum 2025

Onder het mom van 'dingen waar je trots op kunt zijn': onze mooie buurt viert in 2025 haar 100-jarig bestaan! Uiteraard willen wij dit heugelijke moment niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Een eerste brainstorm binnen het bestuur heeft al geresulteerd in leuke ideeën om het lustrum vorm te geven en we hebben ook al contact met de gemeente gehad om een aantal (on)mogelijkheden door te nemen.

De activiteiten vinden plaats in de eerste week van september (1 t/m 7 september 2025), waarbij de nadruk zal liggen op het weekend van 5 t/m 7 september. **Zet deze data alvast in jullie agenda!**

Doe je mee?

Natuurlijk zijn we erg nieuwsgierig naar de ideeën die binnen de wijk leven. Als je een leuk idee hebt, laat het ons dan weten! Het zou nog gezelliger zijn als je zou willen helpen bij het organiseren van deze lustrumweek. Daarom roep ik iedereen op die hieraan wil bijdragen om een e-mail te sturen naar het onderstaande adres en aan te geven op welke manier je graag zou willen helpen.

Rest mij niets anders dan het voorwoord af te sluiten met een vooraankondiging van de jaarlijkse ALV van de Raadsherenbuurt. De ALV is gepland op woensdag 10 april in het clubhuis TC de Leidse Hout, binnenloop vanaf 19:45. De uitnodiging met de agenda valt binnenkort in uw brievenbus!!

Veel leesplezier gewenst met dit nummer over bedrijvigheid.

Namens het bestuur van de buurtvereniging en met vriendelijke groet,

Robbert de Waal

Heb je ideeën en suggesties voor de lustrumviering?

Wil je meehelpen met de organisatie van de lustrumweek?

Stuur dan je reactie naar raadsherenbuurtbestuur@gmail.com

Lustrum 2025
1 t/m 7 september

Raadsherenbuurt helpt Oekraïne Ine Wiersma

Het was winter en dat betekende dat de buurtactiviteiten met en voor onze Oekraïense buurgenoten veelal binnen plaatsvonden. Waar kun je dan beter terecht dan in de musea in Leiden. Vluchtelingenwerk Nederland stelt ons nog altijd in staat om museumbezoek te faciliteren met hun museumvouchers. Het Rijksmuseum van Oudheden is bezocht met een deskundige toelichting over de Romeinen door een museumgids. Interessant als je in een heel ander deel van Europa bent opgegroeid. Ook voor de excursie naar Space Expo/ESTEC was veel belangstelling. Met de bus naar Noordwijk en een interessante toelichting op de ontwikkelingen in de ruimtevaart. Meer dan wij gewend zijn, is het grote aantal bèta opgeleide vrouwen onder de Oekraïense buurtgenoten. Zo was ook de wandeling langs de Muurformules interessant. Wellicht onbekend, maar er is in Leiden een wandeling langs wetenschappelijke formules, die de wetenschapsgeschiedenis van de betreffende formule laat zien. Met medewerking van enkele Leidse natuurkundigen werd deze wandeling een geslaagd internationaal wetenschappelijk onderonsje.

Inmiddels waren kerst en de jaarwisseling gepasseerd en vierden we begin januari met ongeveer 35 mensen het begin van het nieuwe jaar, een gezellige bijeenkomst met een hapje en een drankje in het clubhuis van de tennisvereniging. Gezelligheid met elkaar en gemis van eigen familie en thuisomgeving kleuren zo'n bijeenkomst ook met weemoed, tegelijkertijd is er veel waardering voor de opvang in Leiden en de betrokkenheid van de omgeving. En wij zijn de tennisvereniging weer heel erkentelijk dat we zo ruimhartig gebruik mogen maken van het clubhuis. Dat geldt ook voor de Atletiekvereniging, waar in hun clubhuis een tiental Oekraïense ouderen wekelijks actief beweegt.

Zijn wandelingen in het centrum van Leiden en museumbezoek vooral een activiteit voor volwassenen, op een zaterdagochtend in februari bood Partou Krullevaar weer open huis voor de kleintjes van de Houtlaan. Samen met moeders en een enkele oma konden de kinderen lekker spelen en ravotten in een grotere ruimte dan zij dagelijks gewend zijn. Bedankt Johanneke voor de gastvrijheid!

De eerste dag van de voorjaarsvakantie was het de beurt aan 15 kinderen om zich heerlijk uit te leven in de binnenspeeltuin Monkey Town in Warmond. Met vier auto's is er taxi-dienst gereden om te brengen en te halen. Het resultaat: rode konen en lekker moe, ze hebben het enorm naar hun zin gehad!

Naast deze activiteiten draaien de running club en de taalgroepen Engels gewoon door!

De vrijwilligers en de initiatiefgroep blijven doorgaan, want aandacht en afleiding blijven belangrijk. Meer mensen kennen de weg in Leiden steeds beter en velen zijn aan het werk, maar zorg blijft, om familie dáár én hoe het op de langere termijn verder moet! Dit laatste was ook duidelijk bij de herdenking van twee jaar oorlog op 24 februari jongstleden bij het bevrijdingsmonument bij Molen de Valk.

De *Initiatiefgroep Raadsherenbuurt helpt Oekraïne* bestaat uit Marianne Reijnhoudt, Petra van Esch, Roos Toxopeus, Wiana van den Ingh en Ine Wiersma. Bijdragen en suggesties voor nieuwe uitstapjes, wellicht in relatie tot je eigen werk, zijn welkom! Mail naar: i.wiersma@planet.nl

Nieuws uit de Leidse Hout. Bestuursleden gezocht! Nicole van der Linden

Volkspark de Leidse Hout is in de crisisjaren van de vorige eeuw met de hand aangelegd. Over bedrijvigheid gesproken! Destijds was dit hard nodig om als werkverschaffingsproject de vele werkloze mannen van een inkomen te kunnen voorzien. En wij danken er ons fijne park aan. Een park dat na ruim 90 jaar nog steeds onderhoud nodig heeft en waarvan de belangen behartigd moeten worden. Maar waar ook veel leuke activiteiten worden georganiseerd!

De Vereniging van Vrienden van de Leidse Hout is een club van leden en vrijwilligers. Leden zijn belangrijk maar zonder vrijwilligers kan een dergelijke vereniging niet functioneren. En ook zonder bestuur kan een vereniging niet bestaan. Bestuursleden Maarten Vrieze en Lieke van Boven leggen na vele jaren hun bestuurstaken neer. Gelukkig blijven ze nog wel actief en zijn ze beschikbaar om taken over te dragen, maar hun plek als bestuurslid moet opgevuld worden. Voelt u zich betrokken bij de Leidse Hout als lid, buurtbewoner of gebruiker? Denk dan aan een bestuursfunctie bij onze Vereniging van Vrienden. Enthousiasme en meedenken – en meedoen – zijn belangrijker dan bestuurservaring.

Wat houdt zo'n bestuursfunctie in?

Naast de voorzitter, de secretaris en de penningmeester bestaat het bestuur uit algemene leden. We vergaderen ongeveer elke twee maanden over de onderwerpen die spelen, zoals overleg met de gemeente over beleid en beheer, samenwerking met andere organisaties en vragen die op ons afkomen. Daarnaast hebben we behoorlijk wat eigen activiteiten waarbij vrijwilligers betrokken zijn, zoals de Groengroep, Team Zwerfafval,

de themawandelingen/natuurexcursies, de serie Leidse Houtboekjes en de zomerse zondagmiddagconcerten. Hierbij zijn de bestuursleden zelf actief en/of sturen zij coördinatoren en vrijwilligers aan. De eindverantwoordelijkheid, ook voor de uitvoerende taken, ligt altijd bij het bestuur.

Klussen in het groen of liever culturele activiteiten? De keus is aan u

Nieuwe bestuursleden hebben natuurlijk ruimte voor het toeleggen op bepaalde interesses of eigen inbreng. Van natuureducatie tot klussen (in het groen), van bedrijfssponsoring tot muziekprogrammatie. Over het laatste gesproken: Werner Hendriks is binnen het bestuur de coördinator van de zondagmiddagconcerten in de Waterlelie. Hij zoekt in eerste instantie vooral een assistent/opvolger en zal, op termijn, ook het bestuur verlaten.

Lees de hele [vacaturetekst](#) op onze website en reageer vooral als u interesse heeft. Ook als u eerst een oriënterend gesprek wilt voeren met een van de bestuursleden nemen wij daarvoor graag de tijd.

Lijkt me leuk! Wat is nu de volgende stap?

Geweldig! Stuur direct een mail naar de secretaris info@vriendenvandeleidsehout.nl of naar de voorzitter marlenesimoons@xs4all.nl. Dan nemen we zo snel mogelijk contact op om een afspraak te maken.

Zie ook www.vriendenvandeleidsehout.nl

Berichten van de werkgroep Externe Contacten Jeroen Brabers

In de Raadsheer nummer 3 van 2023 schreef ik over de oprichting van de Werkgroep Externe Contacten. Het is de bedoeling dat deze werkgroep ten behoeve van het bestuur en onze buurt de veranderingen in de omgeving volgt en namens het bestuur met (gemeentelijke) autoriteiten, andere (buurt)verenigingen, de Vrienden van de Leidse Hout en andere instanties in contact treedt en overlegt. De werkgroep rapporteert aan het bestuur.

Sedertdien hebben enkele buurtbewoners zich aangemeld, is de werkgroep van start gegaan en heeft een eerste vergadering van de werkgroep plaatsgevonden. Die bestaat uit de volgende personen:

Alex Beek – Van Ledenberchstraat
Barbera Kersbergen – Van Beuningenlaan
Eveline Kamstra – Van Slingelandtlaan, secretaris
Jeroen Brabers – Van Beuningenlaan, co-voorzitter

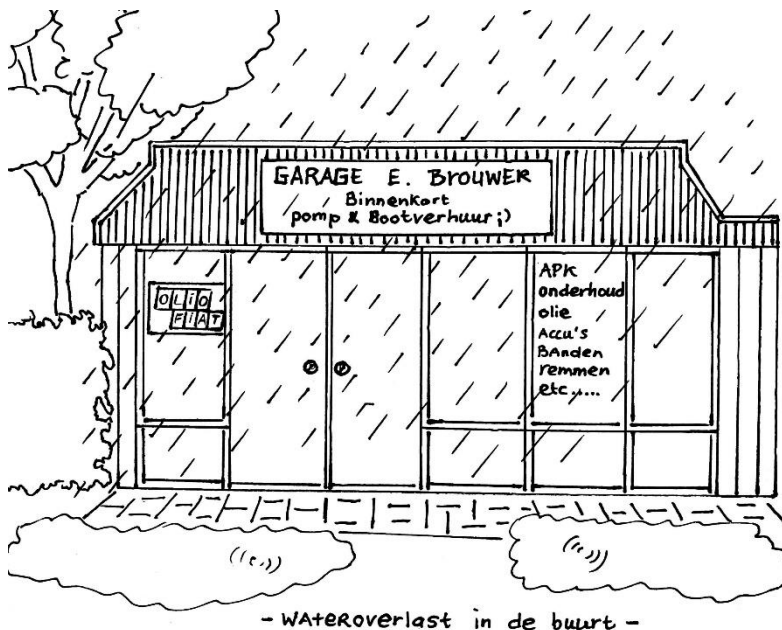
Liesbeth Verhage – Johan de Wittstraat
Patrick Meijer – Van Oldenbarneveltstraat
Paulien Retèl – Fagelstraat, co-voorzitter

BUURTNIEUWS

Het is onze bedoeling om, wanneer dat relevant is, in de Raadsheer verslag te doen van voornaamste onderwerpen die spelen. Als daartoe aanleiding is, zal over bepaalde onderwerpen separaat verslag worden gedaan.

Plannen herinrichting Raadsherenbuurt

- De uitvoering is vertraagd. De aanvang is nu gepland voor eind 2024 en zal beginnen in de zuidwesthoek van de wijk.
- Zoals al eerder bekend zal een deel van het sportveld naast de Leidse Reddingsbrigade als bouwterrein voor de werkzaamheden worden gebruikt. De toegang tot dat bouwterrein zal waarschijnlijk vanaf de Van Beuningenlaan plaatsvinden. De jeu de boules baan blijft in de plannen toegankelijk.
- Inmiddels is bekend dat ODF de aanleg van glasvezel in onze wijk wil afstemmen op de herinrichtingswerkzaamheden. De aanleg vindt al binnenkort plaats en wel tussen week 10 en 12. Met KPN vindt nog overleg plaats om te bereiken dat ook zij vóór de herinrichting glasvezelkabel aanleggen.
- Met het projectteam is regelmatig gesproken over wateroverlast. Aanleiding waren vooral problemen met grondwater door de overvloedige regenval, in de Van Beuningenlaan, Van Ledenberchstraat en Van Oldenbarneveltstraat. De geplande maatregelen bij de herinrichting zouden schommelingen in het grondwaterpeil in belangrijke mate moeten terugbrengen. Het projectteam van de gemeente is voornemens over deze problematiek en de maatregelen daartegen een nieuwsbrief te verspreiden en komende maanden voor de bewoners een voorlichtingsavond te organiseren.
- Ook sluipverkeer blijft een belangrijk aandachtspunt in het overleg met de gemeente.

Sluipverkeer/ Tijdelijke afsluiting Oegstgeesterweg en omleidingen

Van 16 februari 19.00 uur tot en met maandagochtend 4 maart was de Oegstgeesterweg in één richting afgesloten. Met de manager van dat project en met wethouder North is uitgebreid contact geweest om te voorkomen dat in de Raadsherenbuurt gevaarlijke situaties door sluipverkeer zouden ontstaan. Het verloop en effect van deze maatregelen zullen worden geëvalueerd met het oog op de herinrichting van onze wijk en een toekomstige, tijdelijke afsluiting van de Rijsburgerweg.

Verkeersmaatregelen Posthofrotonde

De gemeente wil op korte termijn de veiligheid van fietsers verbeteren met no-regret maatregelen. Er zijn veel ongelukken en bijna-ongelukken waarbij fietsers betrokken zijn. Er komen geen verkeerslichten. De bedoeling is onder andere de snelheid van fietsers te verminderen en fietsers beter zichtbaar te maken voor automobilisten. Het bestuur van het Houtkwartier ziet als beste oplossing de fietsers in één richting over de rotonde te laten fietsen waarbij een oversteek met voorrang terugkomt bij de Houtlaan of Kagerstraat. Dit zou veel overzichtelijker zijn voor de automobilisten. De RHB heeft een tegengesteld standpunt – het verkeer op de Rijsburgerweg staat nu al twee keer per dag vast. De terugslag van het verkeer zal alleen maar toenemen. En daarmee ook de hoeveelheid verkeer die voor een route door onze wijk kiest.

De aanpak van de Posthofrotonde op lange termijn hangt samen met de Leidse MIRT-verkenning *Oude Lijn, Deelproject Knooppunt Leiden*. Een lid van de werkgroep neemt deel aan de adviesgroep knooppunt Leiden Centraal. De aanpak van de Posthofrotonde hangt ook samen met de uitkomsten van het onderzoek naar de mogelijkheid van een snelle en frequente busverbinding tussen Leiden Centraal en Noordwijk (HOV R-net) via Rijsburg. In de Leefbaarheidsstudie Leiden – Rijsburg worden de knelpunten en wensen die er zijn in kaart gebracht.

Op 6 maart was er een informatieavond van de gemeente Leiden.

Een sportief begin van 2024 Katja Lubina

In het eerste weekend van het nieuwe jaar vonden twee loopwedstrijden plaats in de Leidse Hout, georganiseerd door Zorg en Zekerheid en diverse atletiekverenigingen.

Zaterdag 6 januari: Quatrocross

Het Quatrocross Circuit bestaat uit vier lopen in de maanden januari en februari, georganiseerd door de vier lokale atletiekverenigingen, Leiden Atletiek, AV de Spartaan, Voorschoten '97 en AV Rijnsoever. Meedoen mogen alle atleten van de vier clubs uit de leeftijdscategorieën U8 tot U14 (U8 = geboren in 2017 en later; U14 = geboren in 2012/2011). De vrijwilligers van Leiden Atletiek hadden een parcours uitgezet in de Leidse Hout met de start en finish op de Grote speelweide. Niet alle hondeneigenaren waren hiervan gecharmeerd. Het parcours van 600 meter liep dwars door het Leidse Hout, voor het grootste deel over de paden, maar ook ertussen. Op twee plekken werden extra hindernissen neergezet. Afhankelijk van hun leeftijd moesten de kinderen één, twee of drie rondjes lopen. Na afloop mochten de atleten een warme chocomel gaan drinken in de kantine van Leiden Atletiek.

Start op de Grote Speelweide, foto van Katja Lubina

Zondag 7 januari: Running Totaal Nieuwjaarsloop

De volgende ochtend was het druk op de atletiekbaan. Hardlopers uit de hele regio, van jong tot oud, van beginnend tot bijna professioneel, kwamen naar Leiden voor de Running Totaal Nieuwjaarsloop, de eerste loop in 2024 uit het Zorg en Zekerheid Circuit, dat inmiddels uit negen lopen bestaat en dit jaar voor de 28^e keer georganiseerd werd.

Het was goed loopweer, koud en helder met een frisse wind, waardoor de vlaggen op de atletiekbaan vrolijk wapperden. Het evenement begon met de gezinsloop van 800 meter op de atletiekbaan voor kinderen tot 12 jaar. Er deden 60 kinderen mee, minder dan in de vorige edities (2023: circa 150 kinderen). Bij de junioren en volwassenen was daarentegen sprake van een goede opkomst: ongeveer 1000 deelnemers, waarvan de meesten deelnamen aan de 10 km-loop.

Start van de 5km loop, foto van Ariane Groeneweg

Het evenement was niet alleen sportief op basis van de loopprestaties, maar ook wat betreft de uitslag. De koploper van de 10 km, een loper van Leiden Atletiek, werd door een verkeersregelaar bij de Kagerzoom de verkeerde kant opgestuurd waardoor hij een extra lus liep, de leiding verloor en als derde finishte. Maar na overleg met het wedstrijdsecretariaat en de twee concurrenten die hierdoor voor hem waren geëindigd, werd hij toch tot winnaar uitgeroepen.

Vanwege de invallende nachtvorst waren de nodige uren besteed aan het bestrijden van wateroverlast op het parcours. Dankzij die inspanning lag het parcours er schoon en veilig bij. De EHBO-ploeg hoefde zelfs geen pleister te plakken. Terecht oogstte de organisatie (Leiden Atletiek, waaronder buurtgenoot Ad Littel als coördinator van de vrijwilligers, Currimus en Loopgroep Oegstgeest) veel lof.

Eind goed al goed - het podium van de 10km mannen hoofdklasse, foto van Ariane Groeneweg

Alle uitslagen van de Nieuwsjaarsloop (en andere lopen van het Zorg en Zekerheid Circuit) zijn terug te vinden op:

<https://www.zorgenzekerheidcircuit.nl/ResultsRaces.php>

BUURTNIEUWS

Nieuwjaarsborrel Buurtvereniging Raadsherenbuurt Nicole van der Linden

De buurtbewoners waren ook dit jaar weer uitgenodigd voor de Nieuwjaarsborrel van de buurtvereniging in het clubhuis van Tennisclub de Leidse Hout. Met een glaasje roze bubbels werden we welkom geheten en werd door voorzitter Robbert de Waal geproost op het nieuwe jaar. Maar natuurlijk niet voordat hij had teruggeblikt op het gekke, oude jaar, met onder andere een flinke verschuiving in de politiek. Hij bedankte de Initiatiefgroep Raadsherenbuurt helpt Oekraïne, de Werkgroep Externe Contacten, de Vrienden van de Leidse Hout, de organisatie van het kindertheater, de werkgroep Energietransitie en natuurlijk de redactie van de Raadsheer voor hun inzet in het afgelopen jaar! De aanwezigen kregen een beetje 'Geluk in een potje' mee in de vorm van een potje met klavertjenvier.

Er werd daarnaast speciaal aandacht gevestigd op de jeu de boulesbaan, want komend voorjaar komt er een heus buurttoernooi, en op de documentaire die door Bert en Hanny in het kader van het lustrumjaar 2025 wordt opgenomen. Verschillende buurtgenoten worden hiervoor de komende tijd geïnterviewd.

Toen was het tijd voor de quiz die, volgens sommigen, wat rommelig verliep. Helaas konden slechts maximaal 11 mensen via Kahoot deelnemen en veel vragen waren minder buurtgericht dan andere jaren; en enkele antwoorden bleken niet te kloppen. Een wel zeer betrokken buurtbewoner heeft dit later op de avond nog precies uitgezocht 😊

Lopen langs de lange Lindelaan Hans Reijngoud

Deel 2 uit de serie De Bomen van de Raadsherenbuurt

Leentje of Liesje of Lotje, iedereen kent die prachtig allitererende strofen wel; overigens zijn er meerdere vervolgvarianten: en toen L goed kon lopen, zijn ze weer naar huis gegaan, of maar toen L niet wou lopen, liet L haar maar staan of maar toen L niet wou lopen, liet L L staan. Niet alleen Leentje, Liesje en Lotje, maar alle Raadsherenkinderen wilden en hebben leren lopen, gezien de jaarlijkse Raadsherenloop zelfs heel goed. Onze wijk wordt geheel begrensd door Lindelane: de Warmonderweg, de Rijnsburgerweg, de Houtlaan tot de Johan de Kosterweg en vandaar terug naar de Warmonderweg. Waarschijnlijk heeft echter geen enkel kind uit de Raadsherenbuurt langs de eerste drie veel te ongezonde en gevaarlijke Lindelane leren lopen, maar tussen die dubbele rij linden van de Johan de Kosterweg in de Leidse Hout. Ook in de wijk, in de Johan de Wittstraat, staan aan beide zijden linden van de Rijnsburgerweg tot het Rozenpleintje.

Al die bijna 200 linden zijn Hollandse linden (*Tilia europaea*) en zijn niet voor niets in zo'n groot aantal geplant. Het zijn goede straatbomen, sterk, bestand tegen luchtvervuiling en met hun grote bladerkroon produceren ze veel zuurstof. Linden worden vaak gebruikt als lei-linden: de takken worden dan horizontaal geleid in een verticaal vlak, zodat een scherm ontstaat, waarbuiten alle scheuten worden gesnoeid. Omdat linden wat later dan andere bomen in blad komen en hun hartvormige blad wat eerder verliezen, wordt alleen de felle zomerzon tegengehouden.

Ze bloeien in de zomer en verspreiden dan een heerlijke, zoete geur, uiteraard van de lindebloesemhoning. Aan het steeltje waaraan de vruchtjes hangen zit ook een langwerpige blaadje, en als de rijpe vruchtjes vallen, maakt dat langwerpige blaadje een draaiende beweging; en in de wind komen de vruchtjes daardoor verder van de boom terecht.

Linden kunnen heel oud worden, wel 500 jaar of meer, maar omdat vele 'duizendjarige linden en eiken' van binnen hol zijn, kunnen we dan geen jaarringen meer tellen. Wij kunnen in ieder geval nog vele jaren van onze linden plezier hebben.

Het prille begin van de Raadsherenbuurt Lida Jansen

Zondag 14 januari 2024 was de jaarlijkse nieuwjaarsborrel voor de bewoners van de Raadsherenbuurt, maar tegelijkertijd was er op de Warmonderweg, sinds 1920 de noordelijke grens van Leiden – en van de Raadsherenbuurt, een borrel voor de bewoners van het rijtje huizen 'met de platte daken'. Daar, tussen de Van Oldenbarneveltstraat en de Hogerbeetsstraat, verrees in 1923 een rijtje van 12 huizen (de nummers 13 t/m 35), in stijl zeer afwijkend van wat later in de Raadsherenbuurt gebouwd zou worden. Waar de meeste huizen in de Raadsherenbuurt door de LEMVOG (Leidsche Exploitatie Maatschappij Van Onroerende

Goederen) zijn ontworpen, komen het rijtje 'platte daken-huizen' van het architectenbureau van Leo en zijn zoon Jan van der Laan, een Leids maar ook landelijk bekend bureau. Jan had twee jongere broers die ook architect waren. Broer Hans oftewel Dom van der Laan was behalve benedictijner monnik ook architect en een van de leidende figuren van de Bossche school. Maar Jan was in de jaren 1920 nog van de Delftse stijl. Heel opvallend zijn de details van de voorgevels van onze huizen, strak en spiegelend uitgevoerd. Behalve de huizen op de Warmonderweg heeft hij ook de hoekhuizen van de Johan de Wittstraat, de nummers 1 en 2, ontworpen met de aangrenzende huizen op de Rijsburgerweg. Aan de gevels, met name van die van de hoekhuizen, is dit goed te zien.

Dit begin was dus 100 jaar geleden en daar wilden wij op een feestelijke manier aandacht aan besteden. Alle genodigden waren aanwezig, behalve één persoon die vanwege haar bestuursfunctie bij de vereniging Raadsherenbuurt naar de buurtborrel moest. Het was een zeer gemengd gezelschap, van de oudste bewoonster die hier al sinds 1962 woont tot de jongsten van 4 en 6 jaar oud. Na een welkomstwoordje werd de prachtige taart aangesneden en het glas geheven.

Het was vanaf het eerste moment een geslaagd feestje, met heerlijke drankjes en knabbels, en vooral ook door het samenzijn van mensen die je wel min of meer kent, maar niet zo vaak tegenkomt. Opvallend is dat er hier weinig verhuisd wordt, de meesten wonen hier al heel lang. Er kwamen natuurlijk de nodige verhalen boven tafel; bijvoorbeeld dat op nummer 19 Marten Toonder had gewoond, bekend van Ollievier B. Bommel en Tom Poes. Daarvan waren geen ooggetuigen meer aanwezig! Maar wel van Henk Gosses, een in Europa en de V.S. beroemde maker van beweegbare robots en allerlei installaties; zijn tuin en huis stonden er vol mee. Op woensdagmiddagen organiseerde hij een soort ruilbeurs, waar de buurtkinderen altijd rondstruinden en de volwassenen gezellig kletsten en de laatste nieuwtjes (en roddels) deelden; het was een heel sociaal gebeuren. Ook allerlei bijzonderheden over de verschillende huizen werden druk uitgewisseld; wie was ook weer de eerste die een verdieping op zijn huis zette? Welk huis is nog helemaal oorspronkelijk? Genieten jullie ook zo van de twee afzonderlijke kamers beneden? Iedereen was blij met zijn/haar tuin, maar het achterpad was een bron van ergernis, met name als het veel geregend had. Eigenlijk was men wel nieuwsgierig hoe eenieder zijn huis had verbouwd en ingericht; misschien een reden om eens een middagje 'gluren bij de burens' te organiseren. In ieder geval is er een afspraak gemaakt komende zomer een borrel te organiseren bij iemand in de tuin.

Het was duidelijk dat deze middag geslaagd was! Aan het eind van de middag ging iedereen weer blij en tevreden naar zijn eigen huis met of zonder plat dak.

Heeft de gemeente het dossier Herinrichting Rozenplein niet op orde? Maarten Mentzel

Informatieverzoek op basis van de Woo

Vanaf maart 2020 speelt in het overleg met de gemeente over de herinrichting van de Raadsherenbuurt ook de voorgenomen herinrichting van het Rozenplein. De besluitvorming over het Rozenplein riep zoveel vragen op dat een informatieverzoek is ingediend. Gevraagd is om alle informatie die verband houdt met de besluitvorming en uitvoering openbaar te maken. Immers, de buurt sprak zich in meerderheid uit ten gunste van een variant waarin de huidige situatie met ventweg en een verder vergroend rozenperk behouden blijft (en het dus géén lange autostraat wordt), maar de wethouder legde een andere variant voor aan de Raad. Om te weten hoe dit zo gekomen is, is de vraag of het besluit tot herinrichting van het Rozenplein door wethouder en gemeenteraad (23 december 2021) werd genomen op juiste en volledige informatie. Omdat de gemeente informatie, die wel in het dossier had moeten zitten, niet openbaar maakte, is bezwaar aangetekend tegen het eerste openbaarmakingsbesluit.

Ontbrekende stukken

Tijdens de behandeling van het bezwaarschrift werd de vraag gesteld waarom zoveel documenten ontbraken, zoals brieven van het bestuur van de wijkvereniging en omwonenden, en een nauwkeurige kaart van het Rozenplein ná de herinrichting. Afsproken werd dat het College alsnog een *nazoekslag* zou verrichten naar ontbrekende documenten. Op 13 december 2023 zijn de resultaten van deze extra zoekslag publiek gemaakt. Opvallend was dat het dossier nog steeds incompleet bleek. Allerlei stukken uit de participatiefase ontbraken en er is ook geen informatie verstrekt over de ambtelijke advisering aan de wethouder. Onduidelijk is hoe de weerstand in de buurt en de informatie uit de 'doe mee'-uitvraag zijn voorgelegd aan de wethouder.

Gemeentelijke gronduitgifte van openbare ruimte

Het voornemen om grond uit te geven ten behoeve van voortuinen is in de raadsvergadering van 23 december 2021 na de plenaire stemming bekrachtigd. Toch is later dit raadsbesluit klaarblijkelijk gewijzigd. In het *Antwoord* van 10 januari 2023 door wethouder Terpstra (onder andere van Grondzaken) op schriftelijke vragen van Partij Sleutelstad en vervolgens ook aan enkele omwonenden (2 februari 2023) staat nu duidelijk: "geveltuinen (zijn) onderdeel van het openbaar gebied en blijven ook openbaar". Maar in de openbaar gemaakte stukken treft men over deze wijziging van de raadsbeslissing geen informatie en geen stukken aan. Heel wonderlijk.

Reactie aan de Bezwarencommissie. Wat gaat de wethouder nu doen?

De commissie gaf gelegenheid om een reactie op de *nazoekslag* van het College te leveren. Aangegeven is dat nog steeds niet alle informatie openbaar gemaakt is en dat daarom het informatieverzoek vooralsnog niet zorgvuldig is behandeld. Want er ontbreken simpelweg stukken. De verwachting is dat de bezwarencommissie op korte termijn advies zal uitbrengen aan het College. Wordt vervolgd ...

Hoe investeren we slim in verduurzaming? Werkgroep Energietransitie

We zijn als werkgroep vorig jaar energiek gestart. Onze eerste informatieavond op 26 september 2023 werd bezocht door ongeveer 30 geïnteresseerde buurtbewoners.

Kwartiermaker

Als werkgroep fungeren we als kwartiermaker in de buurt voor het besparen van energie en de transitie naar duurzame energie. Met als stip op de horizon: het volledig aardgasvrij zijn in 2050. Dit past in de warmtevisie van de gemeente Leiden, die toejuicht dat buurten actief worden en meedenken.

Aan de slag blijven

Wellicht heb je je al ingeschreven voor de gezamenlijke inkoopactie 'Winst uit je woning' die de gemeente heeft gestart en waarover je onlangs een flyer in de bus hebt gekregen. Dit is een goede stap, elke isolatiemaatregel telt. Wij willen de inspanningen in de buurt bundelen, meer gebruik maken van ervaringen van buurtbewoners die al vergevorderd zijn met het isoleren van hun huis of zelfs al van het aardgas af zijn. Wij willen ook gebruikmaken van de vele faciliteiten die de gemeente biedt. Wij denken dat dit noodzakelijk is aangezien de transitie er één is van een lange adem, van meerjarig investeren in de goede maatregelen opbouwend naar uiteindelijk een duurzame en zuinige energievoorziening.

Op maat van jouw (type) huis

Onze aanpak richt zich op het concreet maken van welke investeringen zin hebben en in welke volgorde. Dit doen we door uit te gaan van 4 à 5 verschillende typen huizen die in onze buurt zijn gebouwd, en per type huis samen met experts kijken wat het meest effectief is. Je kunt je eigen huis dan vergelijken met een type en dat helpt met het bepalen van de volgende stap, zelf of met meerdere buurtbewoners. Wij bekijken ook hoe de gemeente (Energiek Leiden, Duurzaam Bouwloket) onze buurt hierbij kan helpen.

Meld je aan! Samen zijn we sterker

Heb je interesse in dit initiatief of wil je op de hoogte gehouden worden? Wij willen graag met je in contact komen. Meld je aan met onderstaande QR-code. Ook als je je al hebt opgegeven voor de centrale inkoopactie via Winst uit je Woning.

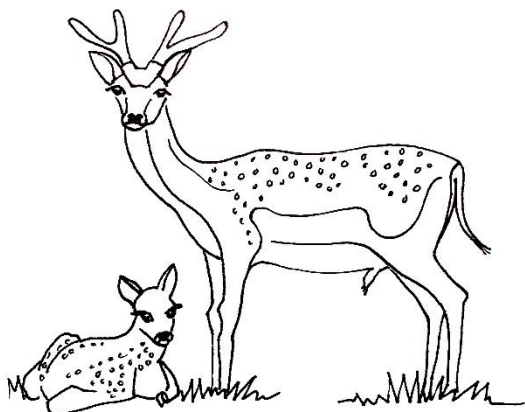

Werkgroep Energietransitie

Bert Verkooijen, Chris Schrader, Femke Becht, Thibaut Visser, Kees Olsthoorn, Erwin van Bergen, Reinier Schut

Ze blijven Eveline Kamstra

De hertenkamp van de Leidse Hout bestaat bijna 90 jaar. Vanaf het terras van het theehuis hebben de damherten altijd veel bekijks. In Nederland zijn circa 250 hertenkampen, 10% daarvan is aangelegd in de 19^e eeuw, de rest is uit de 20^e eeuw. Minister Adema besloot in 2023 dat de hertenkampen in Nederland hun langste tijd hadden gehad. Damherten moesten alleen nog in de vrije natuur leven, in een grotere leefruimte dan op een stukje grond achter een hek. Daarnaast speelde mee dat herten een gevaar kunnen vormen voor mensen vanwege hun gewei en hun kracht. De beheerder van de hertenkamp, David Brandwijk, zei hierover in 2023: "Het is een vluchtdier en als hij op de vlucht slaat, kan hij hoge sprongen maken. Dat kan gevaarlijk zijn voor de mens."

- De damherten blijven in de Leidse Hout -

Damherten behoren tot de dieren die vanaf 1 juli 2024 verboden zijn om te houden. Ze staan niet langer op de positieflijst met dieren die als hobby- of huisdier gehouden mogen worden. Dierenwelzijnsorganisaties juichten het besluit toe om de kampen op termijn te sluiten, omdat herten in de kampen weinig van hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen. Het zijn schichtige dieren die veel bomen en struikgewas nodig hebben om zich terug te kunnen trekken en zich te beschermen. In een hertenkamp kunnen ze dit niet of nauwelijks, en dat levert dagelijkse stress op voor de dieren. In de vrije natuur leven damherten in gescheiden roedels; na de paartijd leven de volwassen mannetjes en vrouwtjes volkomen gescheiden van elkaar. In een hertenkamp kunnen de herten niet zelf bepalen in welke samenstelling ze leven. Het leek, kortom, een diervriendelijk besluit.

Maar in de samenleving klonk een storm van kritiek; de hertenkampen bestaan al eeuwen, ze zijn leuk en leerzaam voor kinderen en een hertje is toch geen gevaarlijk dier? Veel mensen begrepen het besluit niet. Minister Adema draaide en schreef in december 2023 in zijn Kamerbrief dat aandacht is gevraagd voor het feit dat hertenkampen in Nederland een langdurige geschiedenis kennen, op grote schaal voorkomen en een maatschappelijke functie hebben. Daarom is door het kabinet nu besloten om voor het houden van dam- en edelherten een uitzondering te maken. De dieren komen niet alsnog op de positieflijst, maar ze mogen dus wel worden gehouden, in hertenkampen.

Hertenweetjes

Het damhert is groter dan een ree en kleiner dan een edelhert. Alleen de mannetjes dragen een gewei, dat in het voorjaar wordt afgeworpen, waarna het gelijk weer begint aan te groeien. Het gewei groeit naarmate het dier ouder wordt. Bejaarde mannetjes hebben weer kleinere geweien.

Brood is niet goed voor herten. Herten zijn herkauwers en door het herkauwen kan het brood in de maag gaan gisten. Herten eten graag bladeren en knoppen van struiken en bomen, grassen, kruiden, mos, eikels, schors, hulst en paddenstoelen. Ze kunnen staand slapen. Dan blokkeren ze de spieren in de benen zodat ze niet omvallen.

Nationale tuinvogeltelling 2024 Nicole van der Linden

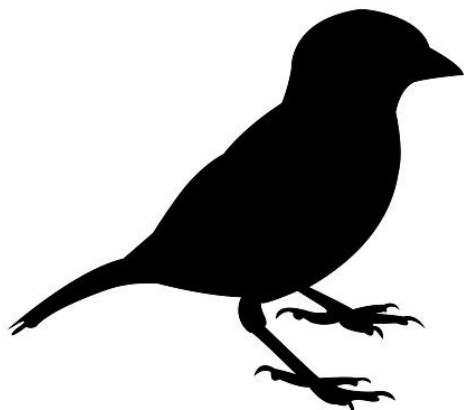
In nota bene het *Jaar van de Huismus* is er weer niet een huismus geteld in onze buurt! De 34 deelnemende buurtbewoners telden in totaal 336 vogels. De koolmees en de pimpelmees delen de eerste plaats met elk 50 waarnemingen. Die koolmezen zaten overigens niet bij mij in de tuin, daar heb ik deze keer enkel pimpels geteld. De door mij wel gesignaleerde heggenmus is niet in de top 10 terug te vinden. Nu is de heggenmus ook het schoolvoorbeeld van een KBV'tje, oftewel een klein bruin vogeltje, die ook nog eens vooral op de grond tussen de struiken scharrelt. Lastig waar te nemen dus. De kauw op 3 en de merel op 4 zijn te verwachten resultaten. Toch bijzonder vind ik de vink op 5 (en landelijk op 6), want

vinken zie ik echt maar zelden in onze tuin. Roodborst, houtduif, Turkse tortel en ekster wel, dat zijn dagelijkse bezoekers te noemen. De staartmees is in onze buurt in opkomst of erg populair, want hij komt met stip op 10 de buurtelling binnen. Landelijk heeft hij dat niet gehaald. In totaal zijn er 1.606.415 vogels geteld door 113.976 inzenders in drie dagen.

Het blijft belangrijk om mee te doen aan de jaarlijkse telling want het levert een schat aan informatie op voor de Vogelbescherming. Die huismus blijft dus een probleem in onze wijk.

BUURTNIEUWS

Eerder gaf ik al tips om de tuin en omgeving huismusvriendelijker te maken, nu is er dan het *Jaar van de Huismus*, want ook al staat deze gezellige kwetteraar landelijk op nummer 1, in veel steden is bijna geen huismus meer te bekennen, en dat moet anders! Bezoek de website van de Vogelbescherming voor alle informatie over het [Jaar van de Huismus](#).

Top 10: Van Oldenbarneveltstraat, 2334AG Leiden

1		Koolmees	50
2		Pimpelmees	50
3		Kauw	37
4		Merel	30
5		Vink	29
6		Roodborst	23
7		Houtduif	21
8		Turkse tortel	20
9		Ekster	18
10		Staartmees	13

Raadselheer Niels Oosterling

Nationale Tuinvogeltelling 2024 in de Raadsherenbuurt: Peter, nieuw in de buurt, heeft met een aantal buurtgenoten afgesproken om de telling samen te gaan doen. In een jolige, maar competitieve sfeer proeven de gelegenhedsvogelaars elkaars nieren. Buurman Sven oreert met opgeheven vinger: "In deze tuinen komen maar liefst drie soorten vogels voor: de merel, de kauw en de groene halsbandparkiet!" "Pfff. Dat weet toch iedereen", pareert Peter. Eigenlijk weet hij niks van vogels. Overmoedig besluit hij er toch nog een schepje bovenop te doen: "Ik herken die vogels zelfs met mijn ogen dicht."

Om hem heen vallen de gesprekken stil. "Bluf!", klinkt het. "Bewijs het dan." Peter ziet geschrokken dat er een theedoek uit de keuken wordt gehaald. Even later schuifelt hij geblinddoekt door de achtertuin. Als duidelijk de eerste vogelroep klinkt, is de meute nieuwsgierig naar zijn reactie. "Welke vogel was dat?", vraagt Sven. Peter heeft geen idee. Was het een kauw? Een merel? Of toch een halsbandparkiet? "Kauw!", gokt hij. "Weet je het heel zeker?", verhoogt Sven de spanning. Om Peter een klein beetje te helpen, besluit hij om een mogelijkheid uit te sluiten: "Wij willen nú de naam van deze prachtige, zwarte vogel horen!"

Met welk antwoord maakt Peter de beste kans?

- A. Het is een zwarte vogel: blijf bij de kauw
- B. Het is in ieder geval geen groene halsbandparkiet: kies nu voor de merel
- C. Het maakt niet: kauw of merel

Het antwoord vindt u op pagina 31

Raadselheer Welk silhouet hoort bij welke vogel?

Het bovenste silhouet is natuurlijk van de huismus. Maar herkent u de andere silhouetten ook? De antwoorden vindt u op pagina 31

ADVERTENTIES

Bent u al Vriend van de Leidse Hout?

Wat de Vrienden zoal doen

Met uw vriendschap ondersteunt u de Vereniging van Vrienden bij het onderhouden en schoon houden van het volkspark dat in uw eigen Raadsherenbuurt ligt.

Het bestuur van de vereniging is gesprekspartner van de gemeente en behartigt de belangen bij evenementen, vrijwilligers helpen bij onderhoud van het park en ruimen zwerfafval op.

De kosten en baten

Het lidmaatschap bedraagt in 2024 € 17,50 per jaar. Hiervoor ontvangt u een van de boekjes uit de Leidse Houtserie, *Bomen*, *Dieren* of *Vogels in de Leidse Hout*, bent u als eerste op de hoogte van de activiteiten via de digitale Nieuwsbrief en als buurtbewoner krijgt u ook het boek *75 Jaar Leidse Hout*. Alle boekjes zijn ook te koop bij de lokale boekhandels of direct bij de Vrienden.

U vindt alle informatie op www.vriendenvandeleidsehout.nl

Een e-mail sturen kan naar info@vriendenvandeleidsehout.nl

Instagram @vriendenvandeleidsehout - Facebook VriendenvandeLeidseHout

Yoga

Mindfulness

Workshops

Verhuur

TWEE PROEFLESSEN €19

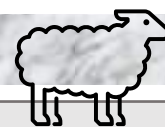
DICHTERBIJ JE NATUUR

liv

LEIDSE HOUT

livyoga.nl

Ook kun je (samen met ons) je eigen workshop, ceremonie, training of (mini-)retraite creëren. Dan is deze magische plek even helemaal van jou...

De historische bedrijvigheid aan de Rijnsburgerweg Eveline Kamstra

De huizen aan de Rijnsburgerweg zijn ouder dan de Raadsherenbuurt, maar de nummers 51 tot en met 193 maken al 99 jaar deel uit van onze buurt. *‘Vanaf de ruim bemeten villa’s, herenhuizen en landhuizen aan de Rijnsburgerweg is jarenlang de BV Leiden gerund’ door ondernemers en directeuren, die op afstand van hun bedrijven en fabrieken woonden, en door professoren en kunstenaars, aldus Peter van der Geer, initiatiefnemer van het Rijnsburgerwegproject (www.rijnsburgerweg.nl), dat de verhalen van de gelijknamige weg, de panden en de bewoners in kaart brengt. Vier heerschappen uitgelicht:*

Op nummer 153 woonde Boudewijn Franciscus Krantz jr., van Lakenfabriek Krantz en Zoon. De onderneming begon in 1799 als een lakenhandel en stoffenwinkel in Den Haag. Tien jaar later kwam Krantz naar Leiden met de productie van wollen stoffen, later ook van wollen dekens. De heren Krantz hebben een belangrijke bijdrage geleverd op sociaal en cultureel terrein. Boudewijn Franciscus was een van de initiatiefnemers tot de aanleg van de Leidse Hout. Hij was in de eerste jaren secretaris-penningmeester van het oprichtingscomité, maar overleed zeer plotseling in 1933. Ter nagedachtenis schonken zijn vrienden de BF Krantz-bank in 1934 aan het bestuur van de Leidsche Hout [Bronnen: Leidse Courant, 28 november, 1984; https://nl.wikipedia.org/wiki/Krantz_en_Zoon]

Cornelis de Boer woonde aan de Rijnsburgerweg 77a. De Boer was een Nederlands romanist en taalkundige, en een geboren Leidenaar (1880-1957). Cornelis studeerde klassieke talen en Franse taal- en letterkunde in Groningen, en promoveerde aan de Sorbonne, Parijs. Hij doceerde achtereenvolgens in Parijs, Utrecht en Amsterdam. In 1931 werd hij in Leiden benoemd tot hoogleraar in de Romaanse taal- en letterkunde. Na de Tweede Wereldoorlog was hij decaan van de letterenfaculteit. Hij was rechtlijnig in zijn opvattingen, zijn theoretische inzichten dreven hem bijna onvermijdelijk in de oppositie; wetenschappelijk gezien was hij een eenzame te midden van zijn vakgenoten. Zijn abrupte manier van doen en van spreken maakte het hem moeilijk contact met anderen te hebben. [Bron: S. Dresden, Levensbericht C. de Boer, in: Jaarboek, 1957-1958, Amsterdam, pp. 239-246]

Ook niet de makkelijkste was Herman Lam (1892-1977). “Lam is lastig”, meende zijn omgeving. Hij woonde aan de Rijnsburgerweg 127. Lam was bioloog, die na zijn promotie vertrok naar Buitenzorg op Java, in toenmalig Nederlands-Indië. Op zijn vele expedities verzamelde hij planten en deed hij belangrijke plantengeografische waarnemingen. In 1933 werd hij in Leiden Directeur van het Rijksherbarium en buitengewoon hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Leiden. Hij zette het Rijksherbarium op de internationale kaart. [Bron: J. Lanjouw, Levensbericht H.J. Lam, in: Jaarboek, 1977, Amsterdam, pp. 172-176]

In 1947 werd de bovenverdieping van nummer 151 bewoond door Jan Wolkers en Maria de Roo en hun twee kinderen. De Rijnsburgerweg was voor Jan bekend terrein; hij ging naar de Leidse Houtschool, zijn vriend Jaap Grobbe woonde op nummer 105, hij reed met kloppend hart langs het huis van zijn jeugdliefde Toeki Hoekstra in de Fagelstraat. In 1985 waren Jan Wolkers en zijn vrouw Karina aanwezig op het lustrumfeest van 60 jaar Raadsherenbuurt. Toeki Hoekstra woonde er nog en werd erbij gehaald, en ook Jaap Grobbe was van de partij. Na een geslaagde afterparty hebben Jan en Karina overnacht bij het echtpaar Mante. Zij sliepen zelf in hun caravan. [Bronnen: 85 jaar Raadsherenbuurt, Verhalen van bewoners, 2010, (eindred.) Dorothée Albers; <https://rijnsburgerweg.nl/schrijvers/>]

KLASSE: 3			
2e rapport	3e rapport	4e rapport	OPMERKINGEN
7	7	7	Jan is twee ongehoord. De laatste weken is er eenige vooruitgang zichtbaar.
8	8	8	
6	6	6	

Bedrijvigheid in cijfers Nicole van der Linden

In heel Leiden zijn een kleine 75.000 werkzame personen en 14.000 bedrijven gevestigd. Naar sector verdeeld is dit ruim de helft commerciële dienstverlening, gevolgd door niet-commerciële dienstverlening en een bescheiden aandeel landbouw, industrie en bouw. Het aantal gewone winkels neemt af terwijl de sector 'overig retail' stabiel blijft. Het winkelvloeroppervlak bedraagt bijna 130.000 m², het kantorenvloeroppervlak ruim 560.000m². Van beide staat circa 4% leeg. Het aandeel kantoren is ook gedaald, mogelijk omdat leegstaande kantoren omgebouwd worden tot woonruimte of plaats maken voor woningbouw.

Hoe zit het in ons district?

De beschikbare cijfers* zijn niet op buurtniveau maar op districtsniveau, dat is in ons geval het Boerhaavedistrict. Hieronder vallen naast de Raadsherenbuurt ook het Houtkwartier, de Vogelwijk, Pesthuiswijk en Leeuwenhoek. Van de 75.000 werkzame personen zijn er een kleine 25.000 in dit district aan het werk, terwijl er in totaal niet meer dan 7.000 inwoners zijn. Er komen dus heel wat mensen hier naartoe om hun werk te doen. Het is niet verrassend dat ook hier het aandeel commerciële dienstverlening het grootst is, al zijn dat geen winkels, daarvan zijn er maar acht! Ook de niet-commerciële dienstverlening is goed vertegenwoordigd, wat verklaard kan worden door de aanwezigheid van gezondheidszorg en onderwijs. Er zijn 623 vestigingen met 0 of 1 werkzame persoon, oftewel ZZP'ers/kleine zelfstandigen.

Inzoomen op onze buurt

Zoomen we in op de gegevens zoals deze bij de Kamer van Koophandel** geregistreerd staan voor de Raadsherenbuurt, dan zien we 253 ingeschreven handelsnamen. Hieronder vallen ook verenigingen en stichtingen, zoals onze eigen buurtvereniging. Daarnaast zien we zorgpraktijken en opvallend veel beleggings- en investeringsmaatschappijen, maar ook de coaches en consultants zijn goed vertegenwoordigd.

Dit zijn de hoofdcategorieën volgens de Kamer van Koophandel:

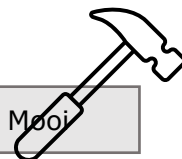

KVK Auto reparaties = 1
KVK Bouwnijverheid = 1
KVK Horeca = 2
KVK Industrie = 2
KVK Onroerend goed = 3
KVK Handel = 6
KVK Informatie en communicatie = 9
KVK Cultuur, sport en recreatie = 16
KVK Onderwijs = 19
KVK Overig = 24
KVK Zorg = 43
KVK Financiële instellingen = 48
KVK Zakelijke dienstverlening = 79

NB. De Leidse Hout en sportpark Kikkerpolder zijn niet meegenomen in deze telling. *Bron: [Leiden in Cijfers](#)

**Bron: Kamer van Koophandel via Tabula GIS-Viewer van de gemeente Leiden (intern)

Het zweet uws aanschijs ofwel onze ambivalente gevoelens bij arbeid Wolter Mooij

Lang geleden had ik een collega patholoog uit Portugal te gast op mijn afdeling. Deze man, een autoriteit van wereldfaam, vertelde me hoe hij onlangs een groep schoolgenoten na vele jaren had teruggezien. Toen hij vertelde dat hij, inmiddels diep in de vijftig, nog dagelijks hard aan het werk was, leidde dat tot algemene consternatie. "Och!", werd geroepen, "nog stééds aan het werk? Maar je kon vroeger toch zo goed leren! Hoe heeft het zo mis kunnen gaan?"

Toen ikzelf enkele jaren geleden de leeftijd naderde waarop velen stoppen met werken, kreeg ik kritisch medelijden van gepensioneerden ("moet jij nog stééds werken?"). Maar toen ik eenmaal gestopt was, waaide grappig genoeg de wind uit een andere hoek van hen die nog doorwerkten ("Méén je dat nou? Je bent dus echt hé-le-maal gestopt?").

Het is duidelijk, onze houding tegenover hard werken en de hardwerkende mens is ambivalent. Bezien wij het daarom biologisch en historisch, dat verheldert altijd. In het dierenrijk dient nagenoeg elke activiteit het overleven. Met een volle buik en bij afwezigheid van gevaar of voortplantingskansen is er in het algemeen weinig dierlijke activiteit. In de dierentuinen zien we veel dieren dan ook vooral lummelen en dutten. De dierentuinen doet me ook denken aan wat in de middeleeuwen als *Cockagne* c.q. Luilekkerland werd geschilderd: een heerlijk oord, met massa's lekker eten en met alle ruimte voor luiëren.

THEMA – BEDRIJVGHEID

De parallellen tussen Luilekkerland en het aardse paradijs van het boek Genesis zijn evident. Maar in Genesis 3 neemt het verhaal een essentiële wending: de zondeval (de eerste ongehoorzaamheid van de mens aan het goddelijke gebod) wordt bestraft met verbanning en dwangarbeid: 'in het zweet uws aanschijns zult gij brood eten, totdat gij tot de aarde wederkeert.' Dit vonnis klinkt door in de gehele joods-christelijke traditie. De mens schiet tekort, is zondig, en het past hem om de verdiende straffe Gods te dragen. Luiere impliciteert het ontwijken van de door God opgelegde straf. Met name in het protestantisme dat doorklinkt in de seculiere westerse maatschappij, zien we dit terug. Werken móet, of, op z'n minst: werken hóórt.

Maar ik dwaal af. Zijn er dan geen andere wegen naar Rome? Zei de grote Friedrich II niet ooit: "*Jeder soll nach seiner façon selig werden*"? Maar hoe vermijdt men dan het louterende boeten en ploeteren, zonder als verwerpelijke luiak door het leven te gaan? Een van de bekende routes is die van de pose, de superieure levenshouding van de origineel, de Franse *flâneur*, de Engelse *dandy* en de studenten van Duitse *Burschenschaften* en tal van andere groeperingen met een eigen, soms bizarre 'subcultuur' die zich ontstegen achten aan het ploeterende gepeupel. In die wereld van die superieure airs en poses is werken in het zweet des aanschijns uit den boze – al komt grappig genoeg het ploeteren-in-het-geniep ook wel voor. In mijn eerste jaar in Leiden haalde een van de leden van mijn niet al te studieuze jaarclub, een succesvol raceroeier en verteller van sterke verhalen, verdacht hoge cijfers voor zijn tentamens. Wij vertrouwden het niet, en ja hoor, na enige tijd bleek dat hij in het diepste geheim, wel degelijk ook hard studeerde. Ook de grote Louis Couperus die zorgvuldig van zichzelf het beeld cultiveerde van een *gentleman of leisure*, werkte – weggekropen voor de keurende blikken van de andere Hagenaars uit de 'betere kringen' – in het geheim maar wát hard aan zijn verhalen en romans.

Het ideaal van een leven met alle tijd en ruimte voor 'de dingen die ertoe doen' in plaats van 'werken voor de kost', spreekt uiteraard breed aan en kan niet altijd worden weggewimpeld als verkapte luiheid.

Maar wat moeten we met dit alles? Wat is mijn ongevraagde advies aan de welwillende lezer? Dat advies is er niet. *Jeder soll nach seiner façon selig werden*.

Sport en spel (dicht)bij de Raadsherenbuurt Nicole van der Linden

Wij weten niet beter, maar het is best bijzonder dat een groot deel van onze buurt 'in beslag' wordt genomen door sportvelden. De voetbalclubs UVS, Lugdunum en LSVV '70 beschikken in totaal over zes voetbalvelden in het Sportpark Kikkerpolder. Daarnaast is de soft- en honkbalvereniging Biënto bespeler van het karakteristieke driehoekige veld. Dan staat er nog een grote sporthal vlak langs de Groene Mareidijk en heeft ook de Leidse Luchtvaartclub een clubhuis op het terrein. Aangezien dit alles zich afspeelt aan de andere kant van de Leidse Hout ervaren we deze bedrijvigheid niet direct.

Dichter bij onze woningen liggen de atletiekbaan, de tennisbaan, de boogschietvereniging en sinds enige tijd de jeu-de-boulesbaan. Tientallen tot honderden mensen maken wekelijks gebruik van al deze sportieve voorzieningen en komen hiervoor naar onze buurt toe. Wat een luxe voor ons bewoners dat dit gewoon om de hoek te vinden is! En dan zijn er natuurlijk nog de bootcampers, hardlopers, wandelaars, sportende jonge moeders en hondenuitlaters die volop gebruik maken van de Leidse Hout.

De sportverenigingen brengen heel wat bedrijvigheid in de wijk. Loop op zaterdagmiddag maar eens langs de Groene Mareidijk als er thuiswedstrijden zijn. Van vuurwerk tot Hollandse hits knallen er over de velden. En op de atletiekbaan knalt het startpistool als er wedstrijden gelopen worden. U bent overigens bij alle clubs van harte welkom om te komen kijken naar de wedstrijden of gewoon even een drankje te doen op het terras.

Check de agenda's van [Leiden Atletiek](#) en [Tennisclub de Leidse Hout](#) om te zien wanneer er bijzondere activiteiten zijn. Zaterdag 25 mei wordt er bijvoorbeeld weer gestreden om de Gouden Spike bij Leiden Atletiek. Bij Tennisclub de Leidse Hout kunt u gezellig samen kijken naar de finales van Roland Garros (8 juni) en Wimbledon (13 juli).

Bezige beestjes Kiki Breet

Bezige bijen

Sinds enkele jaren heeft macrofotografie mij in zijn greep. In mijn tuin heb ik al vele insecten op de gevoelige plaat vastgelegd en in mijn vrije tijd zul je mij dus ook regelmatig zien stilzitten, naast de bloemen in mijn tuin. Zo zittend begreep ik al snel dat de term 'bezige bij' er eentje van grote waarheid is. Het is in de warmere maanden een bedrijvigheid van jewelste in het micro-dierenrijk; ruzietjes, paardrft en territoriaal gedrag bij libelles, hommels, kolibri-vlinders en uiteraard bijen.

Bijentelling

Een jaar geleden lieten wij ons huis opnieuw voegen. Diezelfde week zag ik een bij boorgaatjes in onze buitenmuur inspecteren, het was mij duidelijk dat die bij een holletje zocht om in te wonen. Mijn partner

was daar niet zo gerust op, hij wilde geen bijennest in de muur. Een paar dagen later zag ik dat de gaatjes in de muur dichtgesmeerd waren met cement. "Nondeju", dacht ik, "heeft hij de voeger gevraagd om ze dicht te smeren?" Manlief beweerde bij hoog en laag dat hij die opdracht niet had

gegeven, en desgevraagd antwoordde de voeger dat hij helemaal niets had gedaan met de boorgaatjes. Ik heb de voeger en mijn partner ervan beschuldigd onder een hoedje te spelen en ze laten weten dat ik er niet van gecharmeerd was. Enkele weken later deed ik mee aan de bijentelling. Op enig moment vinkte ik een metselbij aan. De metselbij! Ik zocht hem op, en wat denk je? Die legt eitjes in een holletje en metselt vervolgens de opening dicht. Eén blik op een foto van het werk van een metselbij en ik begreep direct dat dat onze stiekeme voeger was! Ik heb meteen de voeger en mijn partner erover verteld en we hebben er hard om gelachen.

Wat vliegt er (niet meer) in onze buurt?

Door al die jaren interesse in de insecten in mijn tuin, heb ik een redelijk beeld van wat er zoal zoemt en kruipt in onze wijk. Helaas gaat het steeds slechter met de insecten in Nederland. Dit heeft grote gevolgen voor de kringloop van de natuur! Insecten houden de bodem gezond, ze bestuiven bloemen en fruitbomen, en ze zijn de belangrijkste voedselbron voor veel dieren. In Frankrijk is recent al een afname van ruim 30% van insect-etende vogels vastgesteld. Het afgelopen jaar heb ik heel weinig vlinders en kevers in mijn tuin gezien, ondanks dat ik veel vlindervriendelijke bloemen heb. Wel zag ik meer kolibri-vlinders, ofwel kolinders, en nachtvlinders, maar dat betekent niets. Overal daalt het aantal insecten dramatisch. Er zijn initiatieven die zich richten op het in kaart brengen van hoeveelheden en leefgebieden van de Nederlands insecten. De Nationale Bijentelling is er daar eentje van. Een leuke site is Tuintelling.nl, hier kun je van een heleboel insectensoorten zien hoeveel er geteld zijn per provincie. Let wel, meer tellers betekent ook meer getelde soorten. Dit zegt niet zoveel over de percentages. Andere informatieve sites zijn eis-nederland.nl, waarneming.nl (ook hier kun je per regio de resultaten bekijken) en vlinderstichting.nl. Wilt u bijdragen aan het monitorren – grapje – van insecten? Uw hulp wordt zeer gewaardeerd!

15 tot 25 april Bijentelling; 24 tot 26 mei Vleermuistelling; Juni Libellentelling; Juli Tuinvlindertelling

Voorjaarsschoonmaak José Niekus

Mijn moeder was geen huisvrouw. Ik bedoel, ze probeerde het wel te zijn, maar het zat niet in haar. Ze las liever. Voor haar trouwen was ze kraamverpleegster geweest en het was duidelijk dat ze dat werk met spijt achter zich had gelaten. Maar in haar wereld was er nog geen sprake van dat ze, getrouwd en met kinderen, kon blijven werken. Dus las ze en gelijk had ze. Toch kwam het ergens in maart wanneer Pasen lonkte, over haar: de voorjaarsschoonmaak. De achterstand van een heel jaar trachtte zij driftig in te lopen en ze keek ons, de kinderen, het huis uit. Mijn moeder indachtig neem ik me ieder jaar voor in maart ook zo'n bedrijvigheid aan de dag te leggen, maar dit jaar gaat het lukken. Voorbeelden genoeg om me heen.

Ergens halverwege januari, de maand die schijnt uit te blinken door saaiheid en uitzichtloosheid, hoorde ik het alweer. Een doordringend schrill geluid op alle mogelijke plekken in de buurt. Op straat, in mijn tuin, op weg naar de Kempenerstraat, in de Leidse Hout. Van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. En omdat het alweer langer licht wordt, is 's ochtends vroeg ook weer steeds vroeger. Een mooi geluid is het niet, kenmerkend wel. Het eerste teken dat, al duurt het nog lang, de lente komt. Het is de koolmees, druk in de weer met het verkennen en schoonmaken van een goede plek voor een nieuwe leg. Welluidender klinkt de pimpelmees. Zat er ooit jaren geleden een enkele in mijn

voortuin, nu dartelen ze ook rond in mijn achtertuin. Verder hebben we dan nog staartmees, mus, heggemuus, roodborstje en merel. Bleef het daar maar bij. Ik kan de klimaatverandering niet van alles de schuld geven, maar opvallend is de komst in groten getale wel van meeuwen, kauwen en halsbandparkieten. Schreeuwend, agressief en nadrukkelijk aanwezig. En allemaal zijn ze bezig met de grote schoonmaak.

Tegen zoveel bedrijvigheid kan ik niet op. Als een ware dochter van mijn moeder begin ik verwoed aan de schoonmaak. Veel in te halen. Ik pak hark, schep, snoeien heggenschaar en begin aan de tuin, die er nog net zo bij ligt als eind oktober. Binnen komt later wel.

Psychosociaal counselor Nathalie Lagerveld-Koomen Nicole van der Linden

Nathalie ontvangt mij in haar sfeervol ingerichte praktijkruimte in haar huis aan de Houtlaan. Hoewel we tegenwoordig allemaal gewend zijn aan thuiswerken, is thuis cliënten ontvangen toch nog wat anders. Dus de entree en het trappenhuis zijn altijd keurig gestofzuigd en man, kind en huisdieren blijven op de achtergrond. De ruimte is in zachte tinten geschilderd en er branden kaarsjes, alles met het doel een neutraal maar vertrouwd gevoel te geven en vooral een plek waar je je veilig en op je gemak voelt.

Carrièreswitch

Na de Hogere Hotelschool en een loopbaan als HR-adviseur is Nathalie op haar 40e een HBO-opleiding psychosociale begeleiding gaan volgen, met aansluitend een master integrale counseling. Hiermee heeft zij haar doel in het leven gevonden; het helpen van jong volwassenen (over het algemeen vrouwen) bij het krijgen van een stabiele basis in het leven. Hoewel zij het liefste haar hele werkweek hiermee zou vullen, combineert zij het counsellen nu nog met een vaste baan voor twee dagen. Een van de lastige taken van een kleine zelfstandige is dat je zelf cliënten moet werven. Tot nu toe gaat dat vooral via via, maar er is zeker ruimte voor meer cliënten. Voordeel van Nathalies praktijk is dat er geen wachtlijst is en dat er geen doorverwijzing nodig is. Voor jong volwassenen hanteert zij ook nog eens een bijzonder laag tarief, alles om de drempel zo laag mogelijk te maken en mensen verder te helpen.

Collegialiteit en vrijheid

De vrijheid om zelf je keuzes te maken is heerlijk, collega's heeft zij in haar vaste baan en ze ontmoet ook collega-coaches tijdens de maandelijkse netwerkbijeenkomsten. Ze kan zich ook voorstellen dat ze deels in een andere praktijk werkt of samen met andere disciplines weekenden organiseert, maar voor haar staat vast ze dit werk altijd wil blijven doen. Jongeren kampen tegenwoordig niet per se met andere problemen dan vroeger, alleen vroeger was het niet gebruikelijk om hier hulp voor te vragen. Tegenwoordig is het helemaal geaccepteerd om een coach of counselor te hebben.

Voor bij studenten ligt er zware druk op presteren, het uiterlijk en een boeiend sociaal leven. Maar wie je bent en hoe je daarmee omgaat, wordt niet daardoor bepaald, dat zit dieper vanbinnen. Jouw levensverhaal staat centraal, waar kom je vandaan, welke patronen heb je ontwikkeld, waar loop je nu tegenaan? Gesprekken, oefeningen om in contact te komen met je lichaam of een familieopstelling met poppetjes kunnen hierbij middelen zijn. Maar dit kan ook een intuïtieve schrijfopdracht zijn of een wandeling door de natuur. Alles is bedoeld om je op weg te helpen op je verdere levenspad.

De kracht van tekst

Aan de wand in de praktijkruimte hangt een rek vol met kaarten met teksten. Teksten kunnen heel krachtig werken; een mooie tekst is: 'Volg je hart, het weet de weg'. En dat is waar je soms als mens van verwijderd raakt, maar op deze plek weer mee in contact kan komen.

Meer weten over Nathalies praktijk of interesse om een keer een vrijblijvende sessie te hebben? www.bijkoomencounseling.nl

Een culinaire Raadsheer/Raadvrouw gezocht

De afgelopen Raadsheeren hebben wij als redactie zelf de recepten verzorgd, maar het is wel zo leuk om een vaste culinaire Raadsheer of Raadvrouw te hebben die ons weet te verrassen met een smakelijk, liefst bij het thema passend, gerecht of menu! Staat u graag in de keuken, verslindt u kookboeken en kent 24Kitchen geen geheimen voor u? Deel dan viermaal per jaar al uw culinaire geneugten met uw buurtgenoten, dan genieten wij er allemaal van mee! Stuur gauw een mailtje naar redactieraadsheer@hotmail.nl We krijgen nu al trek 😊

Raadsheeren-voedsel

Bij toeval stuitten wij op een bijzonder gerecht, of eigenlijk twee gerechten, met onze eigen Raadsheeren in de hoofdrol. Waarom de gerechten deze naam hebben meegekregen, konden wij niet achterhalen. De salade staat in het kookboek *Toast & Hapjes*, oorspronkelijk een Duits kookboek (*Toast und*

Imbiss) uit 1983. Volgens zoekmachine Microsoft Bing AI is het een traditionele salade die vaak wordt geserveerd in hotels en restaurants in Nederland, er is geen Duitse variant van bekend.

Slagerij Gelderblom uit Woerden adverteerde in zijn kerstfolder met een Raadsheeren-rollade. Deze rollade zit niet in het vaste assortiment, dus dat moet wel iets heel bijzonders zijn! Bing had er in ieder geval nog nooit van gehoord.

Bed & Breakfast in de RHB Kiki Breet

In onze buurt zijn aardig wat ondernemingen geregistreerd. Enkele daarvan verhuren een ruimte 'onder de vleugels' van het alom bekende Airbnb. Ik sprak met Chris, die een ruimte verhuurt aan de Antonie Duycklaan.

Hoe is het zo begonnen?

Wij hadden een garage die we niet echt gebruikten en toen opperde mijn broer dat we het konden verbouwen. Dat leek ons wel praktisch voor als we ooit de trap niet meer op kunnen, want we willen deze buurt niet meer verlaten. We hebben er een badkamer, een keuken en een zit- en slaapgedeelte in gemaakt. Ik was gestopt met werken en we kwamen op het plan om het te verhuren, dat doen mijn vrouw en ik dus sinds 2018. In 2023 is het de helft van het jaar verhuurd geweest, dat is best veel. Ik ben inmiddels *superhost* op Airbnb.

komen bekijken. Onze gasten komen van over de hele wereld. Met enkelen hebben we een vriendschap opgebouwd. Daar zijn we niet op uit, maar een paar keer klikte het gewoon direct goed. We gebruiken zelf ook B&B's in het buitenland, daar hebben we ook vriendschappen aan overgehouden.

Heb je ooit iets opmerkelijks meegemaakt?

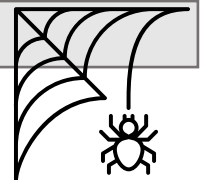
Nog niet zo lang geleden hadden we een buitenlandse gast. Op een gegeven moment belde hij mij dat hij zich erg ziek voelde. Na wat doorvragen bleek dat hij spacecake had gegeten, dus ik zei hem dat het vanzelf over zou gaan. Even later arriveerde er een ambulance, die had hij blijkbaar gebeld. Zij namen hem niet mee na onderzoek. De dag erna zag ik licht branden, maar ik zag geen beweging binnen, dus ben ik even gaan checken of het wel goed met hem ging. Op dat moment leek dat geen probleem, hij was niet eens thuis, maar later diende hij wel een klacht in over schending van zijn privacy. Maar ja, ik voel me in dit soort gevallen toch wel een beetje verantwoordelijk. Gelukkig begreep Airbnb de situatie toen ik het uitlegde.

Wat voor soort mensen ontvang je zoal?

Dat is heel erg gevarieerd; mensen die familie hier komen opzoeken, buitenlanders die hier tijdelijk werken, bijvoorbeeld aan de universiteit of in het LUMC. We hebben echter ook buurtgenoten gehad die in een verbouwing zaten, en uiteraard ook 'gewone' toeristen, die Leiden of de bollen

We hebben weleens drie maanden lang dezelfde gasten gehad, maar dat was een uitzondering. Normaal verhuren we voor maximaal een week. We moeten wel goed met onze eigen vakanties rekening houden, zodat we thuis zijn bij het wisselen van gasten, maar we vinden het vooral leuk om zoveel mensen te ontmoeten en te verwelkomen! Dit is letterlijk ons venster op de wereld.

Gedicht De Spin door Anna Blaman (1906-1960)

Die zilveren deinende schoot,
mijn liefste, dit maagdelijk gave net,
dit gruwelijk schone huwelijksbed,
dit vangzeil van de dood —
ik heb het gesponnen tussen de bomen
en tussen de zon en de aarde
en al waar ik ontwaarde
je zoet-zoemende dolersdromen.
Ik vang je op in mijn wiegelend bed
O wond in mijn maagdelijk net
O liefste verloren in mijn schoot
O worsteling in liefdesnood —
ik wikkel je in mijn zijden geweld
ik houd je met duizend armen omkneld
ik verstik je in een cocon van gloed
ik drink je zachte blanke bloed
dat rinnend gulpt en schreit —

en volgedronken op het kruis
van mijn geschonden dodenhuis
ik lig gebroken en bevrijd.

uit: *Anna Blaman over zichzelf en anderen* (1963)

ADVERTENTIE

Vis van de afslag

Kakelvers thuis geleverd!

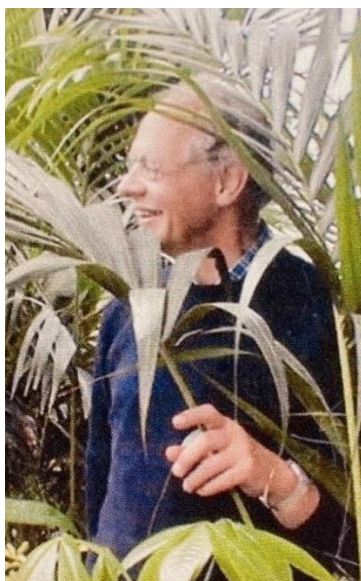

WWW.VISVANDEAFSLAG.NL

**PROFESSIONELE KWALITEIT VOOR THUIS
GEEN MINIMALE ORDERGROOTTE
T/M ZONDAG BESTELLEN, WOENSDAG GRATIS THUIS GELEVERD!**

BIJ VRAGEN KUNT U MIJ BEREIKEN OP 0651716590 (JOEP)

Familieberichten

In memoriam Jacob Tacoma (1940-2023) Gijsbert van Es

Op 24 december 2023 overleed Jacob Tacoma, op 83-jarige leeftijd. Veertig jaar heeft hij gewoond aan de Fagelstraat 40, met zijn echtgenote Hilde. Hun zonen Siward en Maarten zijn er opgegroeid. Jacob Tacoma werd in 1940 geboren op West-Java, in de stad Sukabumi, waar zijn vader directeur was van de politie school. Met zijn moeder en twee zusjes verbleef hij van 1942 tot 1945 in een Jappenkamp. Na de oorlog deed toenemend gevaar voor geweld op Java zijn ouders besluiten hun kinderen naar Nederland te sturen. Ze kwamen te wonen bij een tante en oom in een Drents dorp bij Coevorden. Het zijn, al met al, heftige ervaringen geweest voor de jonge Jacob. Na een rechtenstudie in Groningen vond hij werk in Den Haag, als jurist bij de Raad van State. In 1993, op 55-jarige leeftijd, maakte hij gebruik van een VUT-regeling. Als vrijwilliger ging hij aan de slag door vluchtelingen te begeleiden. Hij zette zich ook in voor onderhoud van de historische begraafplaats Groenesteeg.

Jacob Tacoma was een zachtmoedig man, lichtvoetig in zijn taalgebruik, met een droog, soms ook donker gevoel voor humor. Dit hielp hem bij zwaarmoedige momenten, die hij ook doormaakte. Zo leek het hem eens een aardige grap een contactadvertentie in NRC te plaatsen: "Sombere oude man zoekt vrolijke jonge vrouw om samen iets van zijn leven te maken." Zijn vrouw Hilde kon er smakelijk om lachen, maar raadde hem toch af deze grap uit te halen. Een sluipende ziekte (Parkinson) legde hem meer en meer beperkingen op. Zijn laatste drie maanden waren zwaar voor hemzelf en voor Hilde. Op een afscheidsbijeenkomst, op 2 januari, werd dit kort genoemd, maar vooral was er aandacht voor zijn leven in gezondheid – inclusief zijn liefde voor citroen meringue taartjes, die bij de koffie en thee geserveerd werden.

Zijn overlijdensbericht had een voorschot genomen op een hartelijk en opbeurend samenzijn, met de tekst: "Herinner mij, maar niet in sombere dagen. Herinner mij in stralende zon, hoe ik was toen ik alles nog kon."

Verhuizingen

Menno en Aleksandra Sas zijn met hun kinderen Willem (8), Carl (7) en Leonard (3) verhuisd van hun huis aan de Van Beuningenlaan naar een groter huis aan diezelfde Van Beuningenlaan. Het nieuwe huis is de variant met de garage ernaast met daarboven een werkkamer. Bovendien heeft deze woning een veel grotere tuin en dat wilden ze ook graag. De twee oudste jongens zitten op de Leidse Houtschool en Leonard gaat naar kinderdagverblijf Pimmetje aan de Rijsburgerweg. De familie woont al sinds 2016 met veel plezier in de buurt en ze zijn blij dat ze hier een nog geschikter huis hebben gevonden.

Mijn naam is Mária Heins Moons en ik woon sinds januari in de Van Oldenbarneveltstraat. Vanuit Grou, Friesland, heb ik jaren met grote regelmaat op mijn kleinkinderen in Leiden gepast. Ik heb destijds niet vermoed ooit nog eens in Leiden te komen wonen. Maar nu, na lang

aandringen van mijn dochter, is het er dan toch van gekomen. En de verandering is groot. Woonde ik in Grou aan het water met uitzicht op de koeien, nu kijk ik uit op een garagebedrijf en huizen. De bedrijvigheid van de garage brengt wat leven in de brouwerij. De verhuisdozen zijn uitgepakt en het zoeken naar spullen neemt al af. Ik realiseer mij dat we door de verbouwing in huis voor overlast in de straat hebben gezorgd.

Dat spijt me. Zo langzamerhand begin ik de omgeving te kennen. De toren van de Pauluskerk werkt als een vuurtoren voor mij. De Leidse Hout is prachtig en de ooievaar op de schoorsteen in de buurt, die op zijn/haar partner lijkt te wachten, is aandoenlijk. Ik denk dat dit een fijne buurt is; de buurtgenoten met wie ik al even een korte kennismaking had, lijken me erg hartelijk. Golfen en bridgen doe ik graag. Ik hoop u allen bij gelegenheid te ontmoeten.

Johann en Kirsten kwamen in 2018 in de Raadsherenbuurt wonen, aan de Johan de Wittstraat 57. Zij gaan nu, met hun vier kinderen, Aimee, Berend, Thijmen en Philine, verhuizen. Maar goed nieuws, ze blijven in de Raadsherenbuurt, want zij verhuizen naar de Rijsburgerweg – aan 'onze' kant. Huis en tuin zijn berekend op een groot gezin. De kinderen blijven op dezelfde school en op dezelfde opvang; wat je noemt, een win-winsituatie!

BUURTGENOTEN

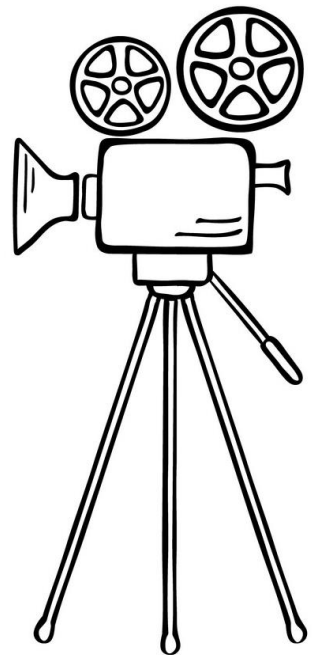
Videodocumentaire Raadsherenbuurt 100 jaar Bert Verkooijen en Hanny van de Kruijs

Met het oog op het 100-jarig bestaan van de Raadsherenbuurt in 2025 maken we een film over de geschiedenis van de buurt. De afgelopen maanden hebben we meer dan 20 interviews opgenomen. Het merendeel van de interviews vond plaats met bewoners van de buurt. Er staan nog interviews in de planning met medewerkers van de gemeente waaronder de burgemeester of wethouder, de wijkagent, wijkboa, voorzitters van aanpalende wijkverenigingen et cetera.

Films, foto's en krantenknipsels

Buurtbewoners die hun ervaringen in of met de buurt willen vertellen voor de camera, nodigen wij van harte uit zich bij ons te melden. We zijn vooral nog op zoek naar expats en bewoners die pas recent in de buurt zijn neergestreken. Verder vragen we bewoners om hun films, foto's en krantenknipsels van bijvoorbeeld buurtactiviteiten met ons te delen.

Stuur uw reactie naar: bertenhanny@gmail.com

ADVERTENTIE

ARCO
 BOUW

Verbouwing Aanbouw Dakkapel Badkamers

015 8795139

info@arcobouw.nl www.arcobouw.nl

BUURTGENOTEN

Herta Mohr – ooit Fagelstraat 17, nu de naam van een gebouw van de universiteit Katja Lubina

De Humanities Campus van de Universiteit Leiden ondergaat op dit moment grote verbouwingen. Het eerste verbouwde gebouw, aan de Witte Singel, zal dit voorjaar worden voltooid. In het najaar van 2023 mochten de medewerkers van de Faculteit der Geesteswetenschappen stemmen voor een nieuwe naam voor het gebouw dat voorheen bekendstond als de P.N. Van Eyckhof/Van Wijkplaats, vernoemd naar de Nederlandse dichter en hoogleraar Pieter Nicolaas van Eyck en Nicolaas van Wijk, de eerste Nederlandse hoogleraar Slavische talen.

Er werden vier namen voorgedragen: Aleida Nijland, de eerste Leidse promovenda; Raden Adjeng Kartini, de Javaanse voorvechtster van vrouwenrechten; Maria Ulfah, die het eerste vrouwelijke Indonesische kabinetslid werd; en Herta Mohr, die in Leiden Egyptologie gestudeerd heeft. De keuze viel op Herta Mohr.

Herta Theresa Mohr

Herta Theresa Mohr werd op 24 april 1914 geboren in Wenen als dochter van Gabriele Mohr-Kaufmann en Adolf Mohr. De familie vluchtte in eind jaren 1930 naar Nederland, en zij vestigde zich op Fagelstraat 17. Herta was in Wenen begonnen met de studie geneeskunde, en volgde daarmee het voorbeeld van haar vader die huisarts was. Maar in Leiden volgde zij vakken in

Egyptologie en Afrikanistiek. Zij liet zich in 1939 katholiek dopen en werd lid van de katholieke studentenvereniging Augustinus. Ze woonde eerst op kamers op de Hogewoerd 113, maar trok in 1940 bij haar ouders in op de Fagelstraat 17. In die periode deed Herta promotieonderzoek naar de grafkapel van de Egyptische rechter en priester Hetepherakhty (ca. 2400 v.Chr.). De grafkapel (*mastaba*) stond oorspronkelijk in Saqqara, maar was in 1902 verkocht aan het Leidse museum van Oudheden.

In september 1940 moesten alle niet-Nederlandse joden het Westen van Nederland verlaten; Herta verhuisde noodgedwongen naar Eindhoven, naar bleef werken aan haar onderzoek. In 1943 kon haar proefschrift *The Mastaba of Hetep-Her-Akhti: Study on an Egyptian Tomb Chapel in the Museum of Antiquities Leiden* met behulp van vrienden bij de Leidse uitgeverij Brill gepubliceerd worden. Het boek is nog steeds op te vragen in de bibliotheek van de Universiteit Leiden.

Mohr werd op 2 augustus 1942 gearresteerd en naar concentratiekamp Westerbork gedeporteerd. De precieze datum van haar overlijden is niet vast te stellen, maar volgens officiële bronnen stierf Herta Mohr in april 1945 op 30-jarige leeftijd in concentratiekamp Bergen Belsen, vlak voordat Engelse en Canadese troepen het kamp bevrijdden. Haar ouders waren op 30 oktober 1944 vermoord in Auschwitz.

Op 15 juni 2022 werden door de Stichting Herdenking Jodenvervolg Leiden voor hen drie Stolpersteine geplaatst bij Fagelstraat 17, met de volgende opschriften:

Adolf Mohr, geboren 1 februari 1872 te Lemberg, gedeporteerd 18 januari 1944 uit Westerbork en 28 oktober 1944 uit Theresienstadt, vermoord 30 oktober 1944 te Auschwitz

Gabriele Mohr-Kaufmann, geboren 13 januari 1886 te Kaplitz, gedeporteerd 18 januari 1944 uit Westerbork en 28 oktober 1944 uit Theresienstadt, vermoord 30 oktober 1944 te Auschwitz

Herta Theresa Mohr, geboren 1914, gedeporteerd 25 januari 1944 uit Westerbork, bezweken 15 april 1945 te Bergen-Belsen

Deel 6: intermezzo – enkele bespiegelingen

Tijd voor reflectie! Ditmaal geen vensterbank-interview met een buurtgenoot, maar losse en ongerichte overpeinzingen!

Wij mensen hebben wat met vensters. Vensters raken bij ons een diepe snaar, méér dan het geval is met bijvoorbeeld traplopers, drempels of spoelbakken. Aan vensters wordt vaak gerefereerd en in het algemeen heeft dat een gevoelswaarde. Die kan er duimendik bovenop liggen ('de ogen zijn de vensters van de ziel') of verder van ons af staan (Microsoft 'Windows'): het spreekt ons hoe dan ook aan. Niet overtuigd? Probeer het maar eens uit met wat anders in huis: 'de ogen zijn de spoelbakken van de ziel'.

Wat hebben vensters dan te maken met ons gevoelsleven? Mijn hypothese is: vensters verbinden onze binnenwereld, ons privédomein, met de wereld om ons heen. Het hierboven geciteerde spreekwoord over 'ogen als de vensters van de ziel' is treffend. Met onze ogen komt de buitenwereld binnen, maar geven wij ook signalen af. Wat wij zien van de buitenwereld raakt ons rechtstreeks: 'één beeld zegt meer dan 1000 woorden'. Anderzijds vertellen we met onze ogen anderen over onszelf. Dat geldt voor de mens nog sterker dan voor andere diersoorten, doordat wij oogwit hebben, wat als gevolg heeft dat anderen precies de richting kunnen zien waarin we kijken. Het uit ooghoeken kijken verleent intimiteit aan onze blik (schalks; verlegen; steels; bedeesd; boos; privé). Zie de talloze foto's van schoonheidsicoon prinses Diana: ik vraag me af of zij ooit gewoon recht vooruit gekeken heeft.

En dan de wereld van de brillen! Onze persoonlijke vensterglazen! Het is een universum op zich, van ronde, kleine intellectuelenglazen via sportieve, gebogen glazen en kijk-mij-eens-Hollywood glazen tot ontelbare modezonnebrillen (dapper gedragen tot in het diepe schemerduister). Wat een aanbod! En wat een koopdrift: de wereldwijde omzet in brillen over 2022 wordt door experts geraamd op een kloeke 170 miljard dollar.

Maar ik dwaal af. Terug naar de vensters en vensterbanken, dat semipermeabele scheidsvlak tussen onszelf en de buitenwereld. In sprookjes en volksverhalen heeft het venster een uitgesproken amoureuze connotatie. Achter het venster wordt gestaard, gepeinsd, gedagdroomd, geweend, gegroet, gelonkt, verleid. Waar vinden wij de smachtende sprookjesprinses? Aan het venster natuurlijk! Niet aan de spoelbak of op de traploper. Aan het venster gezeten kan de prins haar verleidelijkheid bewonderen en een enkele keer zelfs langs haar extreem lange haar naar boven klimmen (tja, dichterbij de traploper komen we überhaupt niet, in sprookjes).

In lang vervlogen tijden waren vensters klein, soms voorzien van troebel en bobbelig glas dat wat licht doorliet. Zodoende was het venster dé plek om überhaupt wat bij te kunnen bekijken; dieper in de kamer heerste het halfduister. Zo ontstonden vensterbanken, vaste zitplaatsen dicht bij het venster. Toen in de 17e eeuw plaatglas werd uitgevonden, was het mogelijk – althans voor diegenen die zich dat konden veroorloven – om ook werkelijk door vensters naar buiten te kunnen kijken. Uiteraard werden de schaarse en dure vensterglazen alras een statussymbool en werden de ramen van de woningen van gefortuneerden groter en groter (zie bijvoorbeeld de enorme vensters van kasteel Endegeest). Sommige rijkards hadden zó veel geld dat ze zelfs overgingen tot het plaatsen van nep-ramen, bijvoorbeeld over schoorsteenkanalen in buitenmuren, om de eigen, overvloedige rijkdom te kunnen etaleren.

Maar vensters betekenen niet alleen ontmoeting; we willen toch ook enige afscheiding. Daarom werden geleidelijk aan langs al die enorme vensters ook weer allerlei obstakels populair: vitrages, matglas-figuren en decoratieve plakstrippen, en allerlei ornamenten. Die laatste geven tevens de derde en laatste functie aan: het venster als etalage. Hiermee zijn we weer aangeland bij onze vensterbank-serie in De Raadsheer. De volgende keer weer een echt interviewtje.

TACOYO

TRAINING • ADEMHALING • CONDITIE • ONTSPANNING • YOGA • ONGAAN MET STRESS

HEEFT ALLES VOOR VERBETERING VAN JE IMMUUNSISTEEM

1 Deze totaaltraining wordt ook aanbevolen door fysiotherapeuten.

2 Tacoyo verbetert je Immuunsysteem. Je valt af en je leert goed ontspannen. TACOYO = anti-stress/burn-out.

3 Voor mannen en vrouwen, jong en oud ongeacht je conditieniveau. Iedereen is welkom. We doen geen 'pasjes'.

Bij Inlevering van deze flyer:

Bij Inlevering van deze flyer 25,- euro korting + een gratis proefles.

1,5 meter gegarandeerd

DINSDAGAVOND: 17.15 / 18.15 / 19.15 OF 20.15

Zaal: Bonaventuracollege Agora Leiden. Antonie Duycklaan 10H, Leiden
De zaal bevindt zich binnen 5-10 minuten van uw huis.

Gratis proefles. Wees snel: sommige uren wachtlijst.

Rob Szepesi 06-41861865 | r.szepesi@tacoyo.nl | www.tacoyo.nl

Een schets van onze Raadsheren Caspar Fagel

Van Oldenbarnevelt, Johan de Witt, Paulus Buys, Caspar Fagel, Anthonie Duyck, Adriaan Pauw en Simon van Slingelandt. Rombout Hogerbeets, Gilles van Ledenberch en Coenraad van Beuningen bekleedden elders in de vele bestuurscolleges van de Republiek een sleutelpositie. In de Raadsheren van 2022 tot medio 2024 plaatsen we de levensverhalen van onze tien raadsheren. Deze artikelen werden eerder gepubliceerd in De Raadsheer van januari 2000, ter ere van het 75-jarig bestaan van onze buurt. De verhalen waren deels gebaseerd op eerder geplaatste stukken van Els van Eijk van Heslinga en Peter Pot. Waar nodig zijn de teksten aangepast en ingekort.

Caspar Fagel (1634-1688): Dapper werktuig van Willem III Gerard Schelvis

Caspar of Gaspar Fagel werd geboren in 1634. Hij studeerde rechten en in 1653 werd hij advocaat. Johan de Witt maakte menigmaal gebruik van zijn diensten bij het opstellen van resoluties, officiële brieven en diplomatieke stukken. Op De Witts aanwijzing werd Fagel in 1663 pensionaris van Haarlem. Interessant in het leven van Fagel is zijn al of niet vermeende overgang van het staatsgezinde naar het Oranjegezinde kamp.

Aanvankelijk tegen Oranje

Tijdens het Eerste Stadhoudersloze Tijdperk (1650-1672) nam hij waarschijnlijk het initiatief tot het Eeuwig Edict, dat bepaalde dat de jonge prins Willem III wel kapitein-generaal (aanvoerder) van het Staatse leger mocht worden, maar geen stadhouder. Men heeft hierin het bewijs gezien dat Fagel aanvankelijk tegen Oranje was. Waarschijnlijk was het besluit een compromis en ging raadpensionaris Johan de Witt ermee akkoord om de eenheid te bewaren. Hoewel Johan de Witt en Caspar Fagel niet meteen elkaars vijanden waren, is er sprake van een lange reeks onenigheden. Waarschijnlijk steunde De Witt in 1670 Fagels kandidatuur als griffier in de Staten-Generaal, omdat hij de Haarlemse pensionaris in de vergadering der Hollandse Staten maar een lastige dwarsligger vond.

Gevoelens van genegenheid

Als griffier kwam Fagel geregeld in contact met Willem III, die steeds meer aan invloed won. Er ontstond genegenheid tussen beide heren. Dat bleek wel in augustus van het 'Rampjaar' 1672, de tijd dat de regenten radeloos waren, het volk redeloos scheen en het land reddeloos verloren leek. In de oorlog met Frankrijk, Engeland, Keulen en Munster was het behalve De Witt ook Fagel die niet van wijken wist. De Fransen waren in mei de Nederlanden binnengevallen en de kansen voor de Republiek stonden er slecht voor. De Staten van Holland en de Staten-Generaal wilden een gezant de vrede laten aanbieden aan Lodewijk XIV, in ruil voor belangrijke gebiedsafstand. Johan de Witt was afwezig. Griffier Fagel weigerde de resolutie te tekenen. Uiteindelijk vertrok de gezant pas nadat een ondergeschikte klerk zijn handtekening had gezet. De 21-jarige prins Willem en Fagel vonden elkaar in hun streven om – onder voorwaarden – vrede te sluiten met Karel II van Engeland en met deze een alliantie aan te gaan tegen Frankrijk. Op twee juli werd Willem stadhouder van Zeeland, op vier juli stadhouder van Holland en op acht juli kapitein-generaal en admiraal (opperbevelhebber over leger en vloot). Dit betekende een grote nederlaag voor Johan de Witt, tegen wie Oranjegezinde elementen een haatcampagne aan het voeren waren. Hij nam ontslag als raadpensionaris. Op 20 augustus 1672 werd Fagel benoemd als zijn opvolger, op de dag dat Johan en Cornelis de Witt werden gelyncht.

Door ophitsing een dubbele moord

Het is niet ondenkbaar dat Fagel indirect enige verantwoordelijkheid draagt voor deze dubbele moord. In de strijd tussen staats- en prinsgezinden werd niets ongemoeid gelaten. Tegen de regenten was al geruime tijd een geruchtenmachine in stelling gebracht; deze zouden de Nederlanden willen verkopen aan de Zonnekoning. Een week na de moord op Johan en Cornelis de Witt bepleitte Fagel in de Staten van Holland dat Willem III het recht zou krijgen om naar eigen goeddunken in de steden de regeringen te veranderen. Niemand voelde daarvoor; ermee instemmen betekende in veel gevallen politieke zelfmoord. Fijntjes wees de Fagel erop dat de woede van het volk nog lang niet bekoeld was. Hierop werd in veel Hollandse steden 'de wet verzet'.

Werktuig van Willem III

Uiteindelijk heeft het tweetal succes geboekt: in 1673 verlieten de Fransen ons land en in 1674 werd de vrede met Engeland getekend. Utrecht, Gelderland en Overijssel erkenden al spoedig Willem II als hun opperheer. De strijd tegen Frankrijk duurde tot 1678. In Engeland stierf Karel II en werd opgevolgd door de katholieke Jacobus II, Willems schoonvader. Er ontstond druk diplomatiek verkeer, waarin Fagel 'his finest hour' beleefde en vooral in Engelse kringen gerespecteerd werd als woordvoerder van Willem III. Wanneer deze in 1688 de Noordzee oversteept en koning der Engelsen wordt is dat tot in de puntjes voorbereid door Fagel, die in hetzelfde jaar stierf. Over het algemeen wordt Caspar Fagel als een bekwaam en dapper politicus beschouwd, hoewel men het erover eens is dat hij meestal het werktuig bleef van Willem III.

UITSMIJTER

De burger wordt voor even een bestuurder

De Zuidelijke Randstad is een van de drukste regio's van Nederland en groeit nog altijd; er komen woningen en kantoren bij. Die groei vindt vooral plaats in de steden. Meer mensen in een regio impliceert meer verplaatsingen. Daarom wordt de komende jaren het spoorstelsel tussen de steden Leiden, Den Haag, Delft, Schiedam, Rotterdam en Dordrecht verbeterd. Dit traject wordt ook wel aangeduid met 'de Oude Lijn'.

Omdat de keuzes van de overheid grote invloed hebben op hoe het spoorstelsel en de stationsgebieden er in de toekomst uitzien, wil de overheid ideeën en meningen van de inwoners hierin meenemen. Daarom is er een online raadpleging ontwikkeld waaraan alle burgers kunnen meedoen. Men kan aangeven welke keuzes de overheid moet maken over het verbeteren van de Oude Lijn en de stationsgebieden.

Iedereen kan deze burgerraadpleging Oude Lijn invullen – deze staat open tot 30 april. De raadpleging is een nieuwe participatiemethode die mensen als het ware op de stoel zet van de bestuurder. De keuzes die de overheid moet maken worden zo goed mogelijk nagebootst, met vraagstukken als: moeten we nieuwe stations bouwen? Moeten er meer sprinters komen? Of de fietsverbindingen naar de stations verbeteren? Moeten we in de stationsgebieden vooral ruimte maken voor fietsers en voetgangers? Of juist voor groenvoorzieningen of voor woningen en kantoren? Bij het invullen mag je zelf 'aan de knoppen' draaien en dan zie je wat de kosten zijn van verschillende maatregelen.

wevalue

Oude Lijn

Meedoen aan deze raadpleging levert bruikbare inzichten op voor besluitvormers. De verwachting is dat de eerste resultaten voor de zomer openbaar worden gemaakt.

Hoe meer mensen de raadpleging invullen hoe beter!

Ga naar de website www.raadplegingoudelijn.nl – tot 30 april

Open-tuinendag 2024 in de Vogelwijk

Beste bewoners van de Raadsherenbuurt,

Op zondag 23 juni is er weer een open-tuinendag in de Vogelwijk. Bewoners van de Raadsherenbuurt worden van harte uitgenodigd om een kijkje in onze tuinen te nemen. De tuinen zijn geopend van 13.30 tot 17.30 uur.

Hieronder ziet u in welke tuinen u welkom bent. Vanaf begin juni kunt u op de website van de Vogelwijk (<http://leiden.vogelwijk.nl>) een uitgebreide beschrijving van de tuinen zien. We hopen u in onze tuinen welkom te mogen heten.

Met vriendelijke groet, Herman van der Kooij

Deelnemende tuinen zijn geopend op **23 juni, 13.30 – 17.30 uur**

Rijnsburgerweg 160
Nachtgaallaan 1
Merelstraat 26
IJsvogelhof 13
Leeuwerikstraat 35
Leeuwerikstraat 51
Blauwe Vogelweg 2A
Vinkenstraat 10
Vinkenstraat 8
Vinkenstraat 6 (ingang via achterom
naast Leeuwerikstraat 2)

Garage E. Brouwer

van Oldenbarneveltstraat 37 2334 AE LEIDEN

071 -3626768

06-53563104

garagebrouwer@kpnmail.nl

Fiat, Lancia, Alfa Romeo en Abarth specialist

U kunt bij ons terecht voor:

- APK
- Onderhoudsbeurten
- Olie verversen
- Accu's
- Banden
- Schokdempers
- Uitlaten
- Remmen
- Ruitreparatie
- Airco controle/ reparatie

En natuurlijk ook voor advies.

Het adres voor APK, Onderhoud en reparatie van uw auto

Van de Straat

Waarschijnlijk als gevolg van zwaar verkeer in het doodlopende deel Van Oldenbarneveltstraat was er **een stukje straat verzakt**. Na een melding hierover verscheen al gauw een reparatieploeg van vier man sterk (waarvan er twee op de foto wilden) om het gat op te vullen en de klinkers terug te leggen. Goed geregeld!

De Vrienden van de Leidse Hout sloot 2024 af met een informele bijeenkomst voor leden, vrijwilligers en relaties; **De Winterwaterlelie**. Vanwege het tegenvallende weer werd uitgeweken naar het clubhuis van Tennisvereniging De Leidse Hout. Daar werd opgetreden door buurtkoor De Raadsvogels, Magic Al de goochelaar, Tanya Levada die de sfeer van Oekraïne meebracht en Dorothée Albers die drie wintergedichten voorlas. Buiten was er warme chocolademelk, glühwein en kerstbrood en werden kerstspulletjes weggegeven. Tussen de bedrijven door werd door menigeen gepuzzeld op de Leidse Hout Quiz 2023.

Wagen volgeladen. Aan het einde van de middag op vrijdag 15 december arriveerde een levering die richting het Van Ballegoplein, ingang Van Oldenbarneveltstraat moest, waarschijnlijk bedoeld voor een verbouwing. Het geheel paste niet, maar de wagen reed toch door. Immers, de wagen paste wel, maar zijn lading overduidelijk niet. Hoe liep dat af? Fotograaf Barbra Verbij had helaas geen tijd om daarop te wachten.

Het bestuur van de Vrienden van de Leidse Hout heeft **'Water' als thema voor het jaar 2024** gekozen. Water is belangrijk voor heel veel dieren in slotjes en vijvers, voor bomen en planten en natuurlijk ook voor de mensen, maar ook voor het leven in de bodem. Er is veel wateroverlast in het park en in de woonwijk naast het park. Daarvoor vraagt het bestuur aandacht bij de gemeente en het Hoogheemraadschap. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuw gemaal vlak bij de molen aan de Zweilandlaan. Mogelijk lost dit een deel van de problemen op.

Met ballonnen en vlaggen werd het **opnieuw ingerichte schoolplein van de Leidse Houtschool** feestelijk in gebruik genomen. Het schoolplein is ingericht met vooral natuurlijke materialen zoals houten stammetjes en houtsnippers.

De **werkzaamheden in de Vogelwijk** verlopen langzaam. De aannemer en de gemeente hebben een nieuwe planning gepubliceerd waarin staat dat de wijkvernieuwing eind 2024 gereed is. De verkeerssituatie is tot en met begin mei flink gewijzigd door de sluiting van het eerste deel van de Lijsterstraat (fase 5B). In die periode treft de gemeente ook maatregelen op de Blauwe Vogelweg (onder andere middels parkeerverboden, verkeersregelaars, extra Kiss & Ride), omdat dit de enige ingang is tot de wijk.

Eind maart – 25 maart t/m 19 april – is de **Rijnsburgerweg aan één zijde afgesloten** vanwege rioolwerkzaamheden bij de kruising met de Lijsterstraat (fase X2). De werkgroep Externe Contacten en het bestuur zijn in gesprek met het Projectteam van de gemeente om te komen tot zo optimaal mogelijke omleidingsroutes, teneinde de overlast in de RHB tot een minimum te beperken.

In de Raadsherenbuurt is onlangs **glasvezelkabel aangelegd**. Op de Van Slingelandtlaan ontvingen de bewoners pas de dag ná de aanleg de begeleidende brief van uitvoerder ODF (Open Dutch Fiber). In die brief staat vermeld dat, bij huizen met een voortuin, de kabel via een ondergrondse boring naar de gevel van de woning zal worden gebracht. Dat klopt echter niet. Wil men verbinding via de glasvezel, ga dan naar de website opendutchfiber.nl

Culturele agenda lente/zomer 2024

Cultuurhuis De Paulus – zondagconcerten

21 april 16.00 uur Pieter Jan Belder, klavecimbel en Rie Kimura, barokviool
 12 mei 16.00 uur Sopraan Katharine Dain en Reinild Mees, piano
 26 mei 16.00 uur Camerata Trajectina viert in mei 2024 haar 50-jarig jubileum

Voor meer informatie en kaartverkoop [Cultuurhuis de Paulus](https://www.cultuurhuisdepaulus.nl)

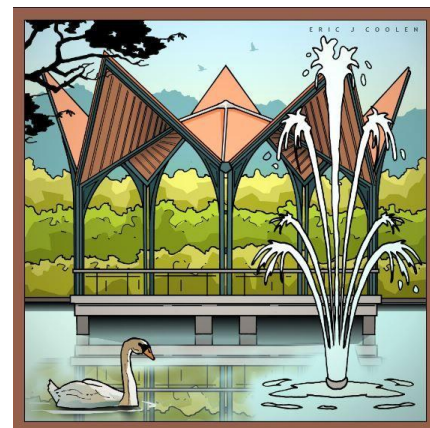

Muziektent de Waterlelie in de Leidse Hout

Zondag 5 mei Leids Harmonie Orkest
 Zondag 12 mei Zeemanskoor Rumor di Mare
 Zondag 19 mei Di Krenitse (klezmer); Noordvolk (accordeon, zang)
 Zondag 26 mei Dubbel blaaskwintet Divertimento Lingua Musica (kamerkoor)
 Zondag 2 juni B-sharp Musical & More; Het Warmonds Schippertjeskoor
 Zondag 9 juni Big Band Frits Landesbergen
 Zondag 16 juni Harmoniekapel Werkmans wilskracht
 Zondag 23 juni Koor Leedvermaak; Grieshog (Ierse country en folk)
 Zondag 30 juni Leidse Koorschool; Jeugd Symfonieorkest Rijnstreek
 Zondag 7 juli De Echo der duinen (harmonie); Noyana, zingen voor je Leven Leiden

Alle concerten beginnen om 13.30 uur en de toegang is gratis!

Zie ook www.vriendenvandeleidsehout.nl

Openluchttheater Leidse Hout – ingang aan de Poelgeesterweg Oegstgeest

Zaterdag 8 juni 20.00 uur De Kiloknallers – Skandalig vette Ska
 Zaterdag 22 juni 20.00 uur K&G3 - Het podiumorkest van K&G
 Zaterdag 6 juli 20.00 uur Muziektheater met Spearman & Booi
 Zaterdag 20 juli 20.00 uur Coverband Elton John (€12,50)

Tickets online te koop voor € 10,00 euro p.p. via www.oltleiden.nl

Bij deze Raadsheer zit ook een losbladig programma van het Openluchttheater voor het hele seizoen. Bewaren dus!

Oplossing raadsel en zoekplaatje

Oplossing raadsel

Het juiste antwoord is B. Het is in ieder geval geen groene halsbandparkiet: kies nu voor de merel.

Er was twee-derde kans dat het niet de kauw was en het was zeker niet de groene halsbandparkiet, dus de kans dat het een merel is, is twee-derde.

Oplossing zoekplaatje

Op Johan De Wittstraat 40 was vroeger drogisterij *Het Groene Kruis* gevestigd.

Bonte specht

Merel

IJsvogel

Groene halsbandparkiet

Deze uitgave is geprint bij Mobi Handling

MoBi is een unieke onderneming van De Bink, in samenwerking met GGZ Rivierduinen in Leiden. De medewerkers van MoBi bestaan uit mensen die een kleinere of grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Zij werken samen met collega's die het grafische vak reeds goed verstaan aan reproductie werkzaamheden die De Bink bij MoBi onderbrengt. De Bink biedt MoBi-medewerkers een werkplek waar zij kunnen

leren en werken, learning on the job, zodat re-integratie op de arbeidsmarkt in de toekomst mogelijk is.

Bedrijven, verenigingen en stichtingen kunnen bij ons terecht voor: vouwen, nieten, plakken, plastificeren, sealen, mailings samenstellen en inpakken. Printen in overleg.

Bekijk de website van MoBi
www.mobileiden.nl

MoBi Handling • Rooseveltstraat 38 • 2321 BM Leiden
t: 071 5791 836 • e: info@mobileiden.nl

ACTIVITEITEN - BUURTGIDS - COLOFON

Op de dinsdagavonden 2 april, 7 mei, 4 juni en 2 juli is er een filmvoorstelling in het **Dorpscentrum van Oegstgeest**.

Wilt u weten welke films er gedraaid worden, mail dan naar filmhuis@dorpscentrumoegstgeest.nl Kaartjes koopt u online [Filmhuis Oegstgeest - Tickets \(weticket.com\)](https://www.filmhuisoegstgeest.nl/tickets)

Website www.raadsherenbuurt.com: hier vindt u informatie over de buurt en zijn de Raadsheren van de afgelopen jaren te vinden. Hier kunt u de foto's van de Raadsheer in kleur zien en direct doorklikken op linkjes in de tekst. **Webmaster:** Barbra Verbij, webmasterraadsherenbuurt@live.nl

Redactie De Raadsheer redactieraadsheer@hotmail.nl

Anne Sanderink, hoofdredactie

Eveline Kamstra, eindredactie

Nicole van der Linden, opmaak

Katja Lubina

Kiki Breet

Wolter Mooi

Illustraties Pien Wieland, Wolter Mooi, Yvonne Verdonk

Bezorging Ella van Luyn, Elias en Floris van den

Bogaert

Oplage 320 exemplaren

Bestuur Raadsherenbuurt

raadsherenbuurtbestuur@gmail.com

Robbert de Waal,

voorzitter

Nanette van Beukering,

secretaris

Rogier Brouwer,

penningmeester

Roel Meeuwesse

Barbra Verbij

Paul van Vuuren

Mini Buurtgids

Familieberichten Graag doorgeven aan de redactie van de Raadsheer

Buurtarchief lokaal Jeroen Hiemstra, Fagelstraat 15
071-5121213

Buurtarchief regionaal Erfgoed Leiden
www.erfgoedleiden.nl

Buurt-BOA Peter Walen, 06-52526110, p.walen@leiden.nl

Buurtenkoor De Raadsvogels Ine Wiersma,
Fagelstraat 24, 071-5156093, i.wiersma@planet.nl

Diefstal, inbraak, ouderenhulp, onderhoud en huis verbouwen, uitwisseling van gereedschap Rob
Grootenhuis, Fagelstraat 14, 071-51547
grhuis23@gmail.com

Duurzaamheid

www.gagoed.nl en www.DuurzaamBouwloket.nl
Energiecoach Raadsherenbuurt Ruud Hommes,
<https://www.energiekleiden.nl/energiecoaches/>

Energiegroep Raadsherenbuurt Thibaut Visser, 06-12518845, energieraadsherenbuurt@gmail.com

Initiatiefgroep Raadsherenbuurt helpt Oekraïne
Ine Wiersma, Fagelstraat 24, 071-5156093,
i.wiersma@planet.nl

Leeskring De Raadsheer Rita de Coursey, Fagelstraat 39, 071-5155886

Mededelingenkastje Louise Berkhout, Johan de Wittstraat 18, 071-5177013

Sociaal WijkTeam voor zorgvragen swtnoord@leiden.nl,
071-5164904

Stichting Leidse Hout Monumentwaardig Jan
Reedijk, Antonie Duycklaan 4, 071-5176596

Vereniging Binnenterrein OWHJ
Raadsherenbuurt Ad Littel, Van Oldenbarneveltstraat 35, 071-5153475

Vereniging Buurt in Beweging / jeu de boules,
Frank Köster, Rijnsburgerweg 83, 06-22975044
www.buurtinbewegingleiden.nl

Vereniging onderhoud garageplein 'Jan Ballegoplein' Fokke Dijkema, Fagelstraat 23, 06-17876786

Vereniging Vrienden van de Leidse Hout Nicole van der Linden, Van Oldenbarneveltstraat 16, 06-40428338

Werkgroep Leidse Hout Theater Richard Brame,
Johan de Wittstraat 41, 06-21881885

Werkgroep mobiliteit Raadsherenbuurt, Vogelwijk & Nieuweroord Maarten Mentzel

Wijkagenten Harold Kroep en Niels Stijnman, 0900-8844, in acute situaties: 112

De Raadsheer is een uitgave van Vereniging Raadsherenbuurt Leiden en wordt gefinancierd vanuit advertenties en contributie van bewoners van de buurt aan de Vereniging. De Raadsheer komt viermaal per jaar uit. Bijdragen zijn welkom. Tekst (in Word en zonder opmaak) en illustraties (in jpg) als bijlagen aanleveren per e-mail naar redactieraadsheer@hotmail.nl

U kunt ook adverteren in de Raadsheer.

De kosten hiervan bedragen €50,- per keer voor een hele pagina en €25,- per keer voor een halve pagina.

Het thema voor de volgende Raadsheer is **Buurt-talen**, de deadline voor uw bijdragen is **16 juni 2024**

Bij SLIMFietsen vindt u professionele service voor reparatie, onderhoud en tweedehands fietsen.

Wij bieden kwaliteit tegen scherpe prijzen met de beste merken en materialen, zodat u altijd uw fiets kunt vertrouwen.

Reparaties binnen 24 uur klaar!

Met onze snelle en betrouwbare service zorgen we ervoor dat u snel weer veilig de weg op kunt.

Maandag t/m vrijdag van 09.00 tot 20.00 uur

Zaterdag van 09.00 tot 17.00 uur

Zondag van 12.00 tot 17.00 uur

Rijnsburgerweg 121, 2334 BL Leiden - Telefoon 06 1445 2676